

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Datum

2019-10-10

Tid: kl. 16:00-20:00

Plats: Rådssjön

Ordförande

Per Vorberg (M)

Ledamöter

David Dinsdale (L), 1:e vice ordförande

Patrik Linde (S), 2:e vice ordförande

Grim Pedersen (M)

Kersti Lagergren (M)

Mikael Johannison (M)

Ronny Sjöberg (C)

Håkan Eriksson (KD)

Martin Tengfjord (SP)

Ulla-Karin Johansson (S)

Robert Langholz (S)

Roland Jonsson (MP)

Calle Johansson (SD)

Ersättare

Rickard Rosengren (M)

Ingemar Lindblom (M)

Bengt Johansson (M)

Hengameh Mokhtari (M)

Anders Halldén (L)

Tony Wahl (C)

Steinar Walsö-Kanstad (KP)

Ulrika Öst (S)

Wiwiann Niklasson (S)

Åsa Garberg (V)

Marie Strid (MP)

Peter Arvidsson (SD)

Anders Johansson (SD)

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Datum

2019-10-10

1. Parkeringspolicy för Mölnlycke, Härryda Kommun
2019KS569 Hanna Dahlqvist 16:00
2. Uppdrag ur budget 2019 "Snygga till området kring Mölndalsån i
Mölnlycke entré"
2019KS26 Oscar Kauffeldt 16:30
3. Uppdrag ur budget 2019 "Bygga en tillgänglighetsanpassad
badplats i kommunen" Per-Arne Larsson 16:50

Paus kl. 17:45-18:05

4. Delårsrapport - verksamhetsberättelse inklusive helårsprognos för
TOF, SHB och kommunledning
2019KS553 Per-Arne Larsson,
Anders Ohlsson, och Bo
Ekström 17:00
5. Kommunstyrelsens budgetarbete och verksamhetsplan 2020
2019KS10 Per-Arne Larsson,
Anders Ohlsson, och Bo
Ekström 18:05

Delårsrapport - verksamhetsberättelse
inklusive helårsprognos för TOF, SHB och
kommunledning

4

2019KS553

Kommunstyrelsen

Datum
2019-09-27

Dnr
2019KS553 042

Delårsrapport - verksamhetsberättelse inklusive helårsprognos 2019

Sammanfattning

Prognosen per augusti 2019 redovisar ett positivt resultat om 33 mkr vilket innebär att budgetavvikelsen är positiv om 0,2 mkr. I prognosen ingår inte eventuella intäkter från exploateringsverksamheten. I relation till det lagstadgade balanskravet är resultatet 10,6 mkr. Finansförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 41,5 mkr medan sektorernas budgetavvikelse, inklusive politisk verksamhet, är negativ om 41,3 mkr.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om 1,8 mkr. Kommunledningens underskott kan i huvudsak förklaras av ökade kostnader för inhyrning av administrativa lokaler. Samhällsbyggnads underskott är hänförligt till taxeverksamheten och kommer balanseras mot resultatfonden. Inom teknik- och förvaltningsstöds minskar intäkterna inom måltidsverksamheten på grund av färre barn i förskoleverksamhet under hösten 2019.

Måluppfyllelsen för de finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts i rullande fyraårsperioder. Prognosen innebär att endast ett av de två finansiella målen uppnås. Det är soliditetsmålet som inte nås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen.

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige rapporten.

Peter Lönn
Kommundirektör

Bo Ekström
Ekonomichef

Bilaga

Delårsrapport - verksamhetsberättelse inklusive helårsprognos 2019

Verksamhetsberättelse och prognos 2019

-Kommunstyrelsen

Innehåll

1 Härryda kommun	3
1.1 Kommundirektören om delår 2019	3
1.2 Styrmodell	3
1.3 Mål för god ekonomisk hushållning	4
1.4 Politiskt prioriterade områden	6
1.5 Ekonomi	9
1.6 Personal	16
2 Kommunstyrelsen	18
2.1 Ekonomi	18
3 Kommunledning och stödfunktioner	19
3.1 Ekonomi	19
4 Sektor för samhällsbyggnad	21
4.1 Sektorschefen om delåret	21
4.2 Politiska inriktningar och uppdrag	21
4.3 Ekonomi	25
5 Sektor för teknik och förvaltningsstöd	29
5.1 Sektorschefen om delåret	29
5.2 Politiska inriktningar och uppdrag	29
5.3 Ekonomi	30

Bilaga 1 Investeringar

Bilaga 2 Exploateringar

1 Härryda kommun

1.1 Kommundirektören om delår 2019

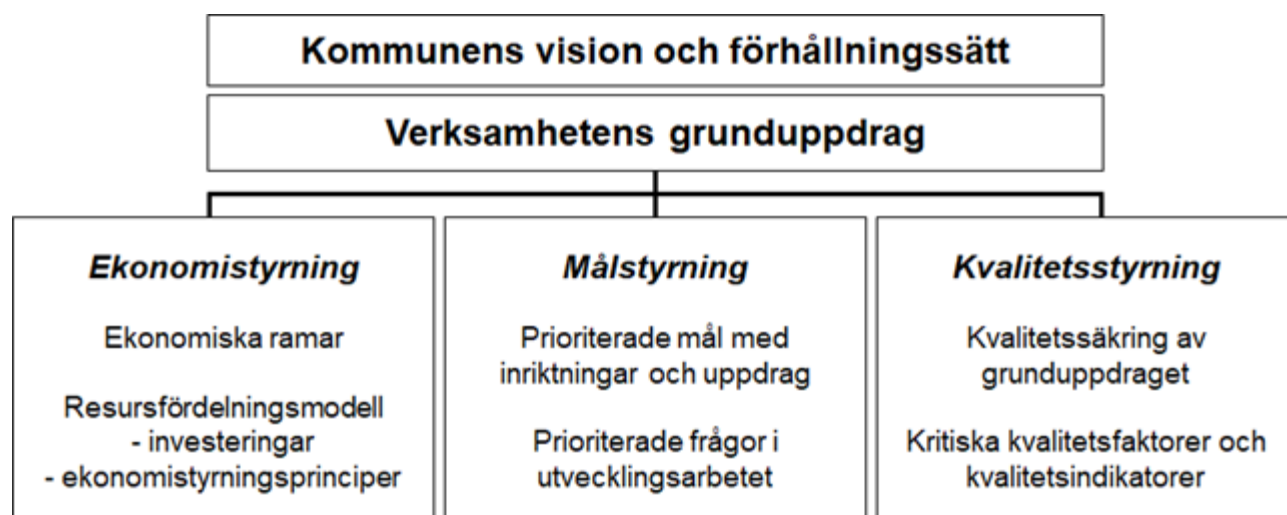
Detta år, det första i en ny mandatperiod, har präglats av den nya politiska organisationen och arbetet med att förändra sättet att styra samt budgetera kommunens verksamheter.

Kvalitén i verksamheterna är över lag god eller mycket god, även om det finns utmaningar och förbättringsbehov på en del håll.

Det ekonomiska läget är under kontroll med ett redovisat överskott per 31 augusti 2019 samt en resultatprognos i nivå med den beslutade budgeten. Inom ramen för det kommundotala resultatet finns dock underskott inom de två stora sektorerna Utbildning Kultur och Fritid samt Socialtjänst. Åtgärder har vidtagits och kommer att vidtas för att nå en långsiktig ekonomisk balans. Det pågående arbetet med budget 2020 för Kommunstyrelsen respektive Valförvaltningsnämnden innebär att ytterligare åtgärder behöver genomföras för att nå de av Kommunfullmäktige beslutade ekonomiska målen.

Investeringarna tar fart under 2019 med byggnation av det nya vattenverket samt överföringsledningar som det i största projektet. En total investering på 547 mkr under de kommande åren.

1.2 Styrmodell

Under år 2017-2018 har, en av kommunfullmäktige tillsatt, demokratiberedning arbetat med att ta fram förslag till ny styrmodell för kommunen. Ovanstående bild redovisar översiktligt den modell som fastslagits av kommunfullmäktige efter demokratiberedningens förslag.

I arbetet med budget/plan 2019-23 har den tidigare modellen börjat fasas ut och den nya fasas in. År 2019 får ses som ett övergångsår där delar av båda modellerna ligger till grund för planering och uppföljning.

Arbetet med att ta fram kommunens vision och förhållningssätt inleddes under hösten 2018 och beräknas kunna fastställas i anslutning till 2019 års beslut om budget/plan 2020-2022.

Ekonomistyrningen framgår av gemensamma och sektorspecifika ekonomiska sammanställningar.

Inriktningar och uppdrag i enlighet med majoritetens budgetdokument följs upp på en kommunövergripande nivå avseende förvaltningsgemensamma uppdrag och inriktningar samt under respektive sektor.

Respektive verksamhet har beskrivit sitt grunduppdrag. Beskrivning av hur uppföljning och

kvalitetssäkring skall göras, samt kvalitetsfaktorer och indikatorer sker i dokumentet "Sektorsplan" som skall redovisas för kommundirektören i januari. Samtliga delar kommer att följas upp i samband med ordinarie uppföljningar under 2019.

1.3 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Finansiella mål

De finansiella målen mäts och analyseras i rullande fyraårsperioder. Kommunfullmäktiges finansiella mål syftar till att klara av framtida pensionsutbetalningar utan att urholka kommunens likviditet på sikt. Kostnaden för fullfundsmodellen är i delåret 12,4 mkr lägre än blandmodellen och i bokslutet prognostiseras kostnaden bli 22,3 mkr lägre.

		Indikator/mått	Prognos 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Soliditeten ökar med en procentenhet per år	↓	Förändring av soliditet	0	0	1	2
Resultatet är 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader	↑	Resultatets andel av verksamhetens nettokostnader	1,5	1,5	4,8	6,5

Soliditeten ökar med en procentenhet per år

Det finansiella målet "soliditeten ökar med en procentenhet per år" beräknas inte uppnås varken under 2019 eller för fyraårsperioden. Soliditeten beräknas ligga kvar på 2018 års nivå, 29 procent, under 2019. En hög investeringsvolym i kombination med svagt resultat gör att soliditeten inte ökar.

Resultatet är 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader

Det prognostiserade resultatet för 2019 uppgår till 1,5 procent av verksamhetens nettokostnad vilket är lägre än målsättningen 2,5 procent. Tack vare tidigare års goda resultat nås målet sett över en fyraårsperiod.

Verksamhetsmål

		Indikator/mått	Prognos 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med alla bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer	→	Befolkningstillväxt, andel (%)	1,1	1,1	0,8	1,2
		Antal färdigställda lägenheter	102	197	81	140
		Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	60	50	66
		Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden	5	5	5	5

	Indikator/mått	Prognos 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
	med flerbostadshus (1–5 rum och kök).				
Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform	↑ Antal barn som ej erhållit plats inom fyra månader (accepterar fler än ett alternativ)	0	0	0	0
	Andel föräldrar som får förstahandsval beträffande verksamhetsform, %.	100	100	100	100
Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier	→ Andel elever behöriga till gymnasieskolan, %	91,3	93,1	93,4	92,2
	Andel elever med examen inom fyra år, inklusive IV/IM, %	81,3	77,3	76,3	75,2
	Arbetslöshet, inklusive personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Härryda kommun)	2,5	2,5	2,5	3,3
	Arbetslöshet, inkl personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Länet)	3,6	4,6	5,1	6
Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov	→ Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende särskilt boende	40	19	7	4
	Behov av särskilt boende, personer.	340	338	307	286
	Antal platser särskilt boende	288	288	288	276
	Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år, personer	135	129	116	121
	Antal lägenheter för funktionsnedsatta.	127	124	115	107

Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med alla bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Under 2019 beräknas 102 bostäder färdigställas. Drygt hälften av dessa hänför sig till arbetet med förhandsbesked för bygglov utanför detaljplan. Det beräknade antalet färdigställda bostäder är lägre än vad som skulle behövas för att det skulle kunna möta en befolkningsökning på lägst 1,5 %. Antalet födda barn beräknas tillsammans med inflyttade ge en befolkningstillväxt på cirka 1,1 %. Inför framtiden finns det i kommunens projektportfölj bland annat

ca 1 000 bostäder i antagna detaljplaner, lika många i pågående detaljplaner och ytterligare 1 000 i påbörjade. Utöver dessa finns utvecklingsplanerna för Landvetter södra. Sett över tid bedöms målet nås.

Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform

Målet bedöms uppfyllas under året. Vårdnadshavare erbjuds att välja mellan förskola och familjedaghem. Alla kan inte få sina förstahandsval uppfyllda men alla barn får en plats i sin kommunal om så önskas.

Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier

Målet bedöms uppfyllas delvis. Andelen elever från grundskolan som blir behöriga till gymnasiet är fortsatt stor och andelen elever som tar studentexamen inom fyra år är fortsatt hög i förhållande till andra kommuner. Även om alla elever inte når gymnasieexamen så går många ut till arbete och försörjning - både de som studerat på yrkesprogrammen och de som läst högskoleförberedande program. Några fortsätter ett fjärde år och en del läser vidare på Vuxenutbildningen i den takt som passar dem bäst. Ungdomsarbetslösheten är mycket låg.

Elevhälsans arbete behöver vidareutvecklas och samverkan mellan grundskola och gymnasiet behöver stärkas för att de elever som inte lyckas nå sin gymnasieexamen inom 4 år ska fångas upp i tid.

Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov

För året beräknas behovet av särskilt boende för äldre vara större än antal tillgängliga platser. Arbetet med att stötta upp behovet hos den enskilde som behöver vänta längre än tre månader på en plats pågår kontinuerligt. För målgruppen funktionsstöd pågår arbete med att korrigera en obalans i utbudet inom de olika boendeformerna för att bättre möta målgruppens behov.

1.4 Politiskt prioriterade områden

Att utvecklas mot en serviceorganisation med myndighetsansvar

En långsiktig prioritering är att kommunen ska utvecklas till att vara en serviceorganisation med myndighetsansvar.

Uppdraget om att förbättra och utveckla servicen är förvaltningsgemensamt. En tvärsektoriell arbetsgrupp har utarbetat en handlingsplan som nu genomförs. Bland annat innehåller planen att styrdokument inom serviceområdet ska ses över och utvecklas, utbildningsinsatser genomföras och att konkreta åtgärder vidtas för att säkerställa god service och tillgänglighet.

Det krävs långsiktigt och kontinuerligt arbete för att skapa och upprätthålla hög servicenivå i organisationen varför de insatser som nu genomförs ses som en start på ett arbete som kommer att pågå under lång tid framöver. Målet är att varje enskilt möte mellan invånare och medarbetare i kommunen ska präglas av service och kvalitet.

Sveriges bästa näringslivskommun

Målet är att Härryda kommun ska vara Sveriges bästa näringslivskommun. I Svenskt Näringslivs ranking för 2018 hamnade kommunen på plats 15, resultatet 2017 var plats 4. I september kommer 2019 års resultat. I SKL:s undersökning Insikt 2018, en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, har kommunen ett Nöjd-Kund-Index (NKI) på 70 (av max 100), vilket är en viss försämring jämfört med 2017 då NKI var 73. Under 2019 har resultaten, som redovisas löpande, visat

på en positiv trend jämfört med tidigare.

Fokus på näringslivsfrågorna är förtydligat och förstärkt i förvaltningen, bland annat genom en tydligare styrning där delar av förvaltningsledningen utgör styrgrupp för arbetet. Alla sektorsledningar har deltagit i information och workshop med tema näringsliv för att förankra näringslivsfrågorna som ett gemensamt ansvar.

Handlingsplanen "Vägen för att bli nr 1 - handlingsplan för att varaktigt bli Sveriges bästa näringslivskommun" fastställdes av förvaltningsledningen i april och nu pågår genomförandet. Planen utgår från resultaten i Svenskt Näringslivs ranking 2018 och innehåller konkreta aktiviteter och åtgärder inom sju olika nyckelområden; ledarskap, dialog, attityd och service, effektivare förvaltning, affärsmässig kommun, samverkan skola-näringsliv samt kompetensförsörjning.

Under våren genomfördes satsningen "100 företagsbesök på 100 dagar" vilken gav bra och konstruktiva samtal med företagare. I mars genomfördes Näringslivskvällen med tema framtiden och flera utmärkelser delades ut till företagare i kommunen. Fyra företagsfrukostar med olika teman har genomförts.

Ett förslag till näringslivsstrategiskt program för Härryda kommun föreläggs kommunstyrelsen i september. Programmet utgår från det program som beslutats av Göteborgs Stad och som GR:s förbundsfullmäktige ställt sig bakom för att skapa en kraftfull gemensam regional utveckling. Arbeta pågår med att även utarbeta en näringslivspolicy för kommunen.

Kommunikativ organisation

Kommunikation pekades ut som ett strategiskt och prioriterat område i budget och verksamhetsplan för 2018. Ambitionsnivå och inriktning förtydligades och viss resursförstärkning gjordes. Inför 2019 kvarstår kommunikation som ett långsiktigt prioriterat område.

Arbetet med att utveckla den kommunikativa organisationen fortgår. Alla sektorsledningar har deltagit i gemensam workshop om kommunikation och flera ledningsgrupper har fått utbildning om hur arbetet med kommunikation kan utvecklas. Sektorerna har utarbetade strategier och/eller övergripande planer för hur arbetet med kommunikation ska ske och det finns nu i allt större utsträckning kommunikationsplaner i samband med projekt, processer och beslut av olika slag. En modell för kommunikation i olika faser av byggprojekt har tagits fram som stöd för projektledare inom sektor Samhällsbyggnad.

En satsning på utbildning för chefer kring kommunikativt ledarskap genomförs under hösten. Totalt omfattar utbildningen ca två heldagar, alla med chefsuppdrag i förvaltningen deltar, totalt ca 150 personer. Syftet är bland annat att ge chefer verktyg och ökade kunskaper kring hur de själva kan arbeta mer aktivt och strategiskt med sin kommunikation, såväl den interna som den externa. En målsättning är också att chefer ska få djupare förståelse för kommunikation som ett medel för måluppfyllelse samt att tydliggöra chefers ansvar för kommunikation. Parallellt arbetar kommunikationsenheten med att ta fram fler mallar, tydligare instruktioner och bättre verktyg för att stötta cheferna i detta arbete framöver.

Stödet från kommunikationsenheten har också fått en tydligare struktur vad gäller ansvar och roller. Kommunens olika kommunikationskanaler ses över och utvecklingsarbete pågår kring bland annat hemsidan, Härryda.se. Sociala medier så som Facebook och LinkedIn används mer systematiskt och arbetet med pressmeddelanden och presskontakter utvärderas och utvecklas. Nya verktyg för att utveckla kommunikationen och nå nya målgrupper prövas, som exempel utvecklas för närvarande arbetet med rörlig bild. Kommunikationsenheten har också inlett närmare samarbete med personalfunktionen i frågor kring bland annat arbetsgivarvarumärke med syfte att hjälpa till att öka kännedomen om kommunen som arbetsplats och på sikt stärka kommunens attraktionskraft.

Kommunikationspolicyn är ett grundläggande styrdokument för arbetet med kommunikation. Ett förslag till ny kommunikationspolicy behandlas i kommunfullmäktige i september. Viktiga hörnstenar i den nya policyn är transparens, dialog, delaktighet samt att kommunikation ska vara proaktiv, planerad och sammanhållen

Agenda 2030

Arbetet med Agenda 2030 är ett långsiktigt prioriterat område. En strategisk plan för arbetet fastställdes i juni. Fokusområden under 2019 är att informera och bygga kunskap om Agenda 2030, att integrera det som en del i ordinarie styrprocesser och att söka samverka med andra.

Som ett led i att Agenda 2030 ska genomsyra kommunens verksamheter har alla sektorer beskrivit åtgärder och aktiviteter i respektive sektorsplan. En lokal handlingsplan för psykisk hälsa har fastställts inom ramen för samverka med hälso- och sjukvården. Av handlingsplanen framgår aktiviteter som genomförs både i den lokala vårdsamverka men också aktiviteter som genomförs av sektor Socialtjänst. Bland annat genomförs utbildningsinsatser i metoden MHFA (Mental Health First Aid), "Första hjälpen till psykisk hälsa", samt gemensam utbildning för personal både från kommunen och regionen i att arbeta med samordnade individuella planer.

Rutinerna för det interna miljöarbetet i förvaltningen har tydliggjorts och fastställts av förvaltningsledningen. Det innebär att kraven på varje enhet när det gäller miljöarbete har tydliggjorts vilket förväntas bidra till ökat fokus på miljöfrågorna på enhetsnivå. Sektor Teknik och förvaltningsstöd är miljödiplomerade enligt Svensk miljöbas och omdiplomerades under våren. Arbetet utgår från en miljöplan och beskriver de områden där sektorn kan påverka och göra skillnad, t ex god resurshantering genom minskat matsvinn, energi, bränsle, kemikalier etc samt om att ställa krav vid upphandlingar. Arbetet har hittills bland annat lett till minskat matsvinn och att flera kemikalier har fasats ut.

Arbetet med handlingsplanen utifrån strategin för giftfri kommun pågår. Särskilt fokus finns inom förskoleverksamheten där alla enhetschefer har utbildats och ett särskilt arbetsmaterial tagits fram till stöd för förskolornas arbete.

Inom sektor Samhällsbyggnad har all personal deltagit i utbildning och workshop kring Agenda 2030 och i tvärgrupper diskuterat åtgärder och aktiviteter som sektorn kan vidta. Arbetet med ny översiktsplan genomförs av Agenda 2030.

Härryda kommun är en av de kommuner som ingår i Glokala Sverige, ett projekt som drivs av FN-förbundet i samverka med SKL för att utbilda och engagera kring Agenda 2030 i kommuner, landsting och regioner. I maj besökte företrädare för Glokala Sverige Härryda kommun och föreläste för chefer, medarbetare och allmänhet, totalt deltog ca 80 personer.

I september arrangerades en företagsfrukost samt lunchföreläsning med föreläsaren Gustav Stenbeck med temat hållbarhet, totalt deltog ca 130 personer.

Det finns nu nationella nyckeltal som kan användas för att följa upp utvecklingen inom de 17 olika målområdena inom Agenda 2030. Arbete pågår för att integrera dessa nyckeltal i kommunens styrmodell och uppföljningsprocess.

Konkurrensutsättning

All kommunal verksamhet ska kunna konkurrensutsättas, med undantag från ren myndighetsutövning. Vid etablering av ny kommunal verksamhet inom vård, skola och omsorg skall konkurrensutsättning övervägas.

Nämnde och styrelse arbetar kontinuerligt med att pröva möjligheter till alternativ drift av verksamhet. I vissa fall kan det bli en typ av konkurrensutsättning av kommunal verksamhet och i andra fall ett sätt att öka valfriheten och mångfalden.

Inom välfärdsnämndens ansvarsområden pågår för närvarande en dialog med Fridaskolan inför planering av ny gymnasieskola, vilket kommer att innebära en konkurrens om eleverna inom upptagningsområdet. Även inom övriga skoldelar pågår diskussioner kring alternativa etableringar.

På uppdrag av välfärdsnämnden genomförs en upphandling av driftentreprenad för Hjortens gruppbostad och Hjortens dagliga verksamhet. Avtalsundertecknande är planerat till januari 2020. Sedan tidigare pågår planeringen av ett äldreboende i Mölnlycke där upphandling är genomförd och

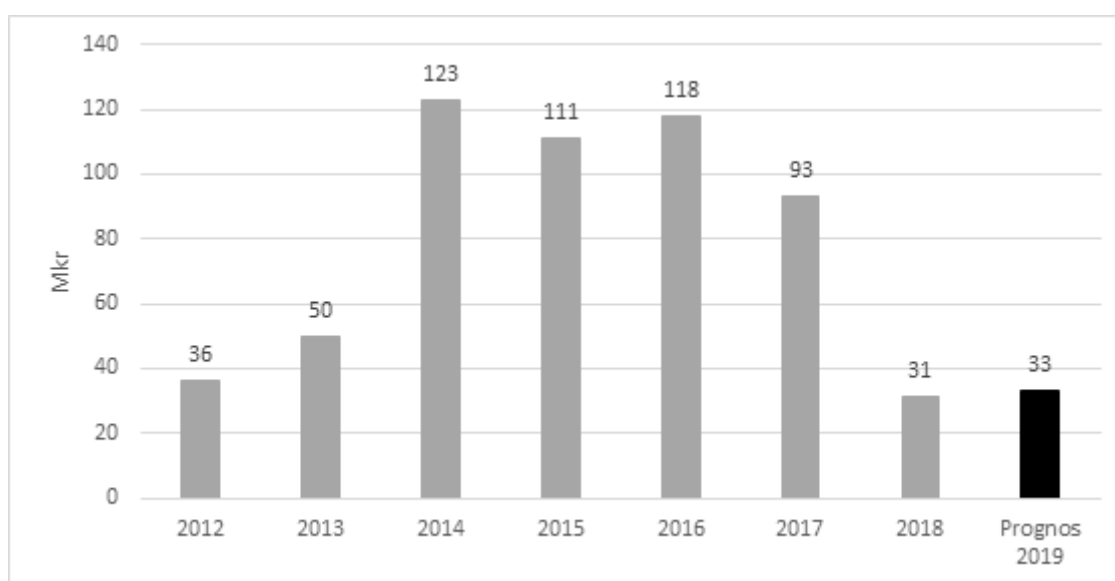
driften kommer att skötas av Attendo Sverige AB. Här sker också ett samarbete i samband med upprättande av detaljplan.

Inom kommunstyrelsens verksamhetsområden används konkurrensutsättning som ett naturligt förhållningssätt i vissa driftsfrågor. Under året kommer förnyad konkurrensutsättning bland annat att ske inom konsulttjänster, grönyteskötsel och parkeringsövervakning. Infrastrukturentreprenader kommer att konkurrensutsättas som partnerskaps-, total- och generalentreprenader. Inom samtliga områden pågår omvärldsspaning och marknadsundersökningar för att skaffa kunskap och goda exempel kring konkurrensutsättning och alternativa driftsformer.

1.5 Ekonomi

Drift

Resultatutveckling åren 2012-2018 och prognos för 2019

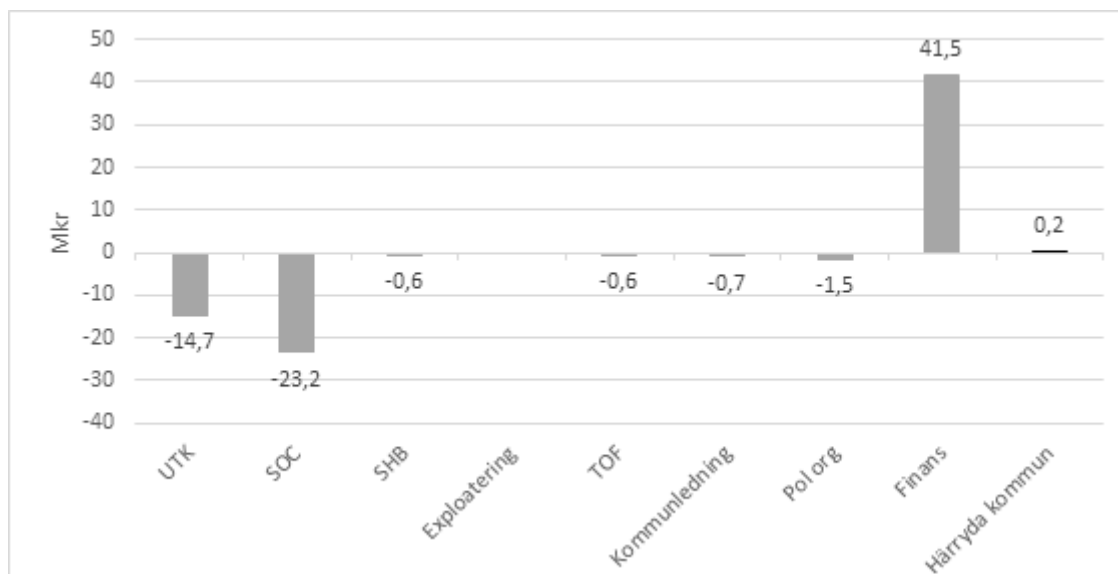

Prognosen för 2019 pekar på ett överskott om 33 mkr vilket är i nivå med budget. I prognosen ingår inte eventuella intäkter från exploateringsverksamheten.

Härryda kommun redovisar avsättning till pensioner enligt fullfundsmodell. Enligt lag ska blandmodellen tillämpas och när en justering till blandmodellen gjorts sjunker resultatet med drygt 22 mkr från 33 mkr till 11 mkr. Detta resultat kallas för balanskravsresultatet.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts och analyseras i rullande fyraårsperioder och ett av två mål förväntas uppnås. Det är soliditetsmålet som inte väntas nås medan resultatets andel av nettokostnaderna uppfyller målsatta värden sett till en fyraårsperiod.

Budgetavvikelser per sektor

Prognosen för 2019 pekar mot ett överskott om 33 mkr och med ett budgeterat resultat om 32,8 mkr betyder det ett överskott jämfört med budget om 0,2 mkr. I prognosen ingår inte eventuella slutredovisningar av exploateringsprojekt.

Sektorernas underskott prognostiseras till 40 mkr varav välfärdsnämndens andel är 38 mkr. Finansförvaltningens överskott prognostiseras 41,5 mkr och den politiska verksamheten till -1,5.

Av finansverksamhetens överskott om 41,5 mkr beror drygt hälften på att årets anlag för lönerrevision inte ianspråktagits fullt ut. Även pensionskostnader och skatteintäkter väntas ge överskott.

Alla sektorer visar underskott. Sektorn för utbildning och kultur prognostiserar ett underskott om 15 mkr och det beror till största delen på fler barn än budgeterat inom för- och grundskoleverksamheterna. Trots att förskolan har fler barn än budgeterat är antalet barn per avdelning lägre till följd av överskott av lokaler. Inför hösten 2019 har åtgärder vidtagits för att minska lokalkostnaderna. Sektorn för socialtjänst prognostiserar ett underskott om 23 mkr vilket främst beror på placeringar av barn, unga och vuxna, relationsvåldsärenden, kostnader för försörjningsstöd samt köpta platser inom funktionsstöd.

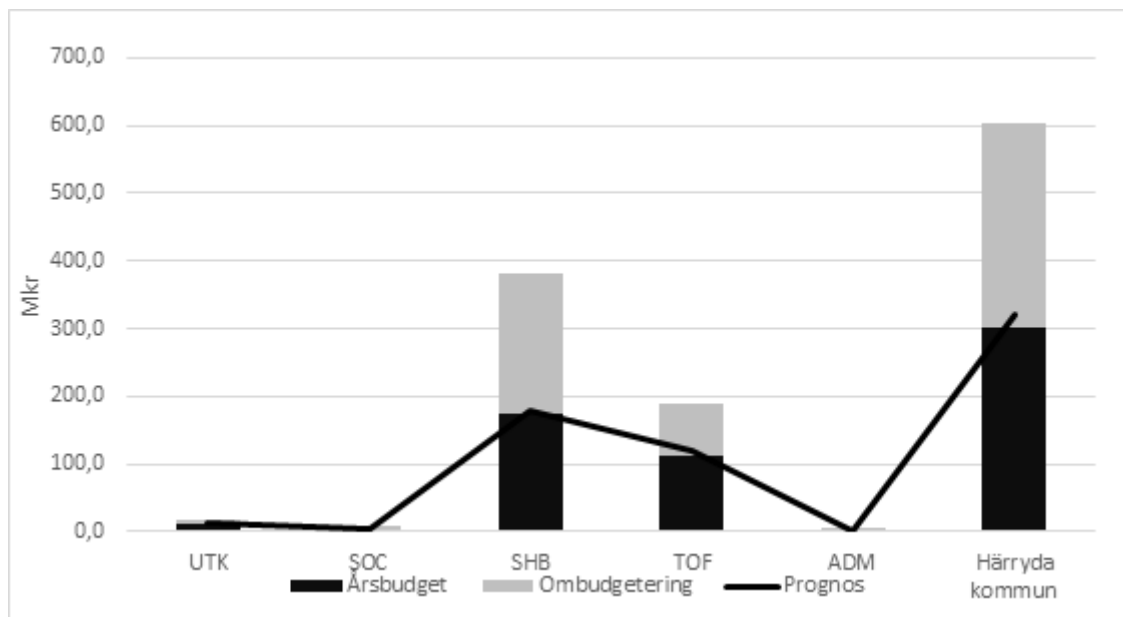
Sektorn för samhällsbyggnads underskott om 0,6 mkr kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten och beräknas balanseras mot resultatfonden för avgiftsfinansierad verksamhet.

Inom teknik- och förvaltningsstöd återfinns underskottet inom måltidsservice. Det beror på omställningen till minskad produktion av förskolemåltider eftersom förskoleverksamheten planeras minska i volym under hösten.

Kommunhusets lokaler räcker inte till och därför har externa lokaler hyrts in. Detta förklarar kommunledningens underskott.

Investering

Investeringsprognos per sektor

Investeringarna beräknas att vid årets slut uppgå till 320 mkr vilket innebär ett sammanlagt överskott om 284 mkr. Sektorn för samhällsbyggnad redovisar överskott på 204 mkr och sektorn för teknik och förvaltningsstöd redovisar ett överskott på 69 mkr. Avvikelserna förklaras främst av tidsförskjutningar.

Fullmäktige har godkänt investeringsnivå om maximalt 400 mkr i budgetbeslutet. Det innebär att prognosen om knappt 320 mkr ligger inom ramen för godkända nivåer.

Större vidtagna åtgärder

Inom välfärdsnämnden vidtas åtgärder inom både sektor utbildning och kultur och socialtjänst. Utk arbetar framförallt med att anpassa antalet öppna förskoleavdelningar till antalet barn. Även grundskoleverksamheten anpassar organisationen och ser över gruppstorlekar mm.

Inom hälsa och bistånd kommer en genomlysning av konsumtionen av hemtjänst genomföras under hösten. En översyn av köpta platser inom funktionsstöd har påbörjats samt upphandling av ett boende och daglig verksamhet pågår. Ett omfattande omställningsarbete inom LSS-boenden och daglig verksamhet som var planerat inför 2020 tidigareläggs och påbörjas redan under hösten. Inom integration och arbetsmarknad pågår anpassningen till nya ersättningsnivåer från Migrationsverket. Det betyder att personalstyrkan minskas från 8,0 årsarbetare till 4,0 årsarbetare på enheten för nyanlända och ensamkommande. Inom försörjningsstödsenheten pågår arbetet med att sänka kostnaderna för hushåll med höga utbetalningar. Barn och familj arbetar med att omförhandla dygnspris i befintliga placeringar där det är möjligt, samt rekrytera och placera/omplacera i egna familjehem och kontrakterade jourhem. Externa öppenvårdsinsatser kommer inte att förlängas utan målet är att verkställas av den egna familjestödsenheten

Kommunstyrelsens sektorer ser över sina personalkostnader. Samhällsbyggnad prövar tillsättning av tjänster och teknik- och försörjningsstöd tillsätter inte nyinrättade tjänsten som administratör.

Finansförvaltning

Driftredovisning

Verksamhet, tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Skatteintäkter, utjämning mm	-2 208 065	-2 204 765	3 300	-2 099 683
Pensioner enl fullfond, exkl finansiella kostnader	-8 478	16 384	24 862	26 806
Finansiella intäkter o kostnader, inkl fin kostnad för pensioner	26 006	28 944	2 938	18 909
Kalkylerad internränta	-42 825	-51 125	-8 300	-42 593
Kalkylerad löneökning	410	23 810	23 400	0
Övriga verksamhetskostnader	7 099	2 399	-4 700	8 928
Nettokostnad	-2 225 853	-2 184 353	41 500	-2 087 633

Finansförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 41,5 mkr och det finns både negativa och positiva avvikelser.

Jämfört med juniprognosen är delårsprognosen en förbättring med drygt 13 mkr och 12 mkr av förbättringen förklaras av två nya prognoser som Skl och Kpa skickade ut under augusti månad. Skatteintäkterna ökade jämfört med tidigare prognoser och pensionskostnaderna sjönk.

Skatteintäkterna väntas, med den nya skatteprognosen från augusti, gå från ett underskott om 1,8 mkr till ett överskott om 3,3 mkr. Den senaste prognosen från KPA avseende pensioner visar att kostnaderna för 2019 väntas bli lägre än tidigare prognoser visat. Det är främst kostnader för nyintjänad pension, så kallad Fåp, som minskar. Till följd av sektorernas låga investeringsvolym jämfört med budgeterat beräknas intäkten från sektorerna avseende internränta understiga budgeterade belopp. Även kostnader för el ökar på grund av prisökning och medför ett underskott om ca 1,4 mkr. Semester- och overtidsskulden prognostiseras också visa ett underskott. Utfallet av 2018 års lönerrevision samt prognosen för 2019 understiger budgeterade nivån (tre procent) och årets resurs för lönerrevision kommer därför inte att användas fullt ut.

-varav skatter och bidrag

Verksamhet, tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Skatter och inkomstutjämning	-2 062 890	-2 050 724	12 166	-1 980 948
Slutavräkningar	17 357	0	-17 357	7 701
Regleringsbidrag	-26 507	-16 634	9 873	-5 876
Övrig utjämning	-136 025	-137 407	-1 382	-120 560
Nettokostnad	-2 208 065	-2 204 765	3 300	-2 099 683

Skatteunderlagsprognosen i cirkulär 19:35 (augusti) från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) visar på en positiv budgetavvikelse om 3,3 mkr. SKL beskriver att den inbromsning av skatteunderlagstillväxten som började 2017 och fortsatte 2018 kommer att hålla i sig även under 2019. Den nya prognosen innebär dock en förbättring jämfört med SKL:s prognos från maj. Detta då Skatteverket har gjort en uppdatering av beskattningsutfallet för 2018 och 2019. Anledningen till förbättringen är en högre löneökningstakt än vad som tidigare har prognostiserats.

Politisk organisation

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Politisk organisation	14 308	12 808	-1 500	11 619
Nettokostnad	14 308	12 808	-1 500	11 619

För den politiska organisationen prognostiseras ett underskott på 1,5 mkr, varav 0,6 mkr förklaras av ej budgeterade utbildningskostnader för politiker. Valnämnden beräknas redovisa ett underskott på drygt 0,4 mkr till följd av ej budgeterade nettokostnader för EU-valet. Resterande delen av underskottet beror i huvudsak på högre IT- och lokalkostnader än budgeterat samt högre kostnader än budget för miljö- och bygglövsnämnden.

1.5.1.1 Åtgärder

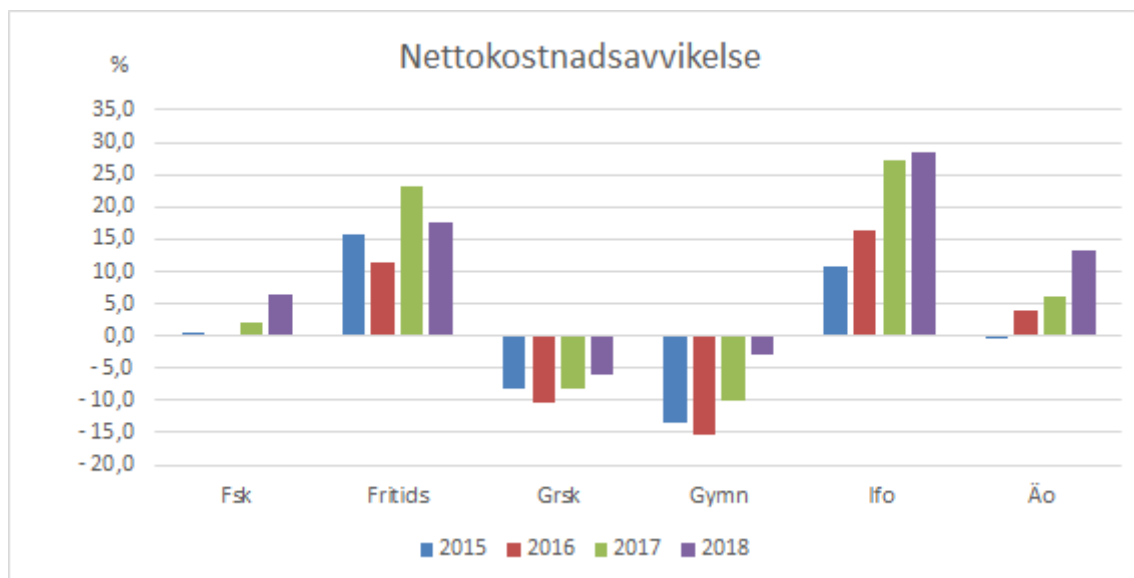
För att hålla nere kostnaderna är ambitionen att ha kortare möten under hösten.

Effektiv resurshantering

Alla verksamheter ska använda resurserna så effektivt som möjligt och ha en budget i balans. För att bedöma om målen uppnås krävs en analys av både total resursåtgång och kostnad per enhet och prestation. Förvaltningen analyserar och jämför kontinuerligt kostnader och resultat med andra kommuner för att ge politiska beslutsunderlag för en eventuell omfördelning mellan verksamheter. Analyser sker både i olika nätverk och som egna projekt.

Analysen ”Effektiv resursanvändning” innehåller mått som ska ge en bild av hur effektivt verksamheten bedrivs, oavsett total resursåtgång och kvalitet. De flesta måtten är hämtade från den kommungemensamma databasen Kolada.

Måtten innehåller bland annat den nettokostnadsavvikelse, som är den kostnad en kommun förväntas ha enligt den mellankommunala kostnadsutjämnings. Avvikelser förekommer oftast och är resultatet av skiftande ambitionsnivå och effektivitet. Diagrammet nedan redovisar den procentuella skillnaden mellan redovisad kostnad och förväntad kostnad för Härryda kommun i bokslut 2015. Ett negativt värde innebär att de faktiska kostnaderna är lägre än de förväntade, och vice versa.

Diagrammet visar att kostnaderna för grundskola och gymnasieskola är lägre än förväntat däremot visar trenden på att kostnaderna ökar. Individ- och familjeomsorg har högre kostnader än förväntat och får bära bokförda kostnader för förebyggande åtgärder som tillhör verksamheten. Resultatet av

diagrammet redovisar inte kvaliteten i verksamheten. Tolkning av resultaten ska ske med stor försiktighet. Bland annat finns det stora regionala skillnader.

På nästa sida redovisas nettokostnadsavvikelse för respektive verksamhet. För att relatera kostnaden till utfallet redovisas även indikatorer som syftar till att mäta verklig eller upplevd kvalitet. Måtten är hämtade från databasen Kolada.

Samtliga mått, utom nettokostnadsavvikelse, är indexerade och relaterade till övriga kommuner. Ett genomsnittligt värde är indexerat till 100. Det redovisade måttet nöjd medborgarindex–Förskola är 109, vilket alltså innebär att medborgarna är 9 procent mer nöjda än genomsnittet i Sveriges kommuner. Som framgår av måtten i tabellen finns det inget självklart samband mellan kostnadsnivån och hur verksamheten upplevs av medborgarna, eller vilka resultat som kan uppmätas.

1.5.1.2 Utbildning och kultur

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	0,1	2,1	6,5
Kostnad förskola, kr/inv 1-5 år	102,6	101,5	106,7
Nöjd Medborgar-Index - Förskolan	108,4		109
Nettokostnadsavvikelse grundskola inkl. förskoleklass, (%)	-10,4	-8,1	-6,1
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	106,8	111,6	110,9
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/elev	82,6	83,7	85,2
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	-15,3	-10,1	-2,9
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	105,3	106,3	107,7
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	78,3	82,6	87,2
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv	112,2	109,3	110
Nöjd Medborgar-Index - Kultur	110,7		109,5
Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kr/inv	108	109,2	114,9

Inom utbildning och kultur tyder nettokostnadsavvikelsen på en ökning av kostnader under mätperioden. Inom förskoleverksamheten ligger kostnaden över nivån som utjämningsystemet beräknar att kostnaden borde vara. Parallellt ligger Nöjd-Medborgar-Index på en hög och stabil nivå över hela mätperioden. Även inom grundskolan och gymnasiet tyder nettokostnadsavvikelsen på ökade kostnader. Dessa ligger dock fortfarande på en lägre nivå än vad utjämningsystemet beräknar att kostnaden borde vara. Även inom dessa områden bedrivs verksamheten med hög och stabil kvalitet över mätperioden. Gällande kulturverksamheten är kostnaderna per invånare höga samtidigt är Nöjd-Medborgare-index även det högt.

1.5.1.3 Socialtjänst

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	4	3,1	0,9
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	117,3	116	104,8
Kostnad daglig verksamhet enl. LSS, kr/brukare	130,6	147	139
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	4	6	13,3
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare	93,3	96,2	98
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	101,2	100,4	100,5
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	87,2	90	87,7
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	103,5	104,9	108,4
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	16,3	27,2	28,3
Nöjd Medborgar-Index - Stöd för utsatta personer	117,3		110,9

Inom socialtjänsten tyder nettokostnadsavvikelsen på att kostnaden för verksamheterna inom funktionsstöd sjunker och närmar sig den nivå som utjämningsystemet beräknar att kostnaden borde vara. Inom vård och omsorg ökar nöjdheten bland brukarna och kostnaderna per insats är relativt låga samtidigt som nettokostnadsavvikelsen visar på en högre kostnad än förväntat. Detta kan indikera på en frikostig biståndsbedömning inom verksamheten. Medborgarna har en mycket positiv bild av stödet till utsatta personer även om det sjunkit, samtidigt som individ- och familjeomsorg har betydligt högre kostnader än vad utjämningsystemet beräknar.

1.5.1.4 Samhällsbyggnad

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Kostnad avfallshantering, kr/inv	138,1	126,1	141,5
Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	104		102,6
Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv	106,3	117,8	121,6
Nöjd Medborgar-Index - Vatten och avlopp	101,8		98,7
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv	128	128,9	118,4
Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	108,1		109,5

De avgiftsfinansierade verksamheterna Avfall och VA redovisar höga kostnader per invånare, vilket med största sannolikhet beror på bebyggelsestrukturen med många småhus och även en högre nöjdhetsgrad än genomsnittet.

Kostnaden för gator, vägar samt parkering är högre än genomsnittet, samtidigt som nöjdhetsgraden i senaste mätningen ökat. En förklaring till höga nettokostnader kan vara en hög ambitionsnivå vid utbyggnad av gator och vägar.

1.5.1.5 Teknik och förvaltningsstöd

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev	86,9	88	87,1
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	50,6	49,5	55,8
Kostnad för måltider i kommunal grundskola, kr/elev	80,2	77,4	79,8
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev	81,1	86,4	96
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	74,4	74,3	75,8

Inom teknik och förvaltningsstöd visar nettokostnadsavvikelsen för samtliga mått på lägre kostnader än genomsnittet för rikets kommuner. En trend som kan utläsas är dock ökade måltidskostnader per elev inom gymnasiet vilket kan förklaras av färre elever på Hulebäcksgymnasiet.

1.5.1.6 Administrativt stöd

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Administrativ personal/befolkning, (%)	0,6	0,6	0,6

Den administrativa personalen ökar i motsvarande grad som kommunens befolkning.

1.6 Personal

Personalfunktionen är kommunens centrala resurs för personalfrågor. Huvuduppgifterna är att genom ett konsultativt arbetssätt stödja chefer i personalfrågor. Funktionen ansvarar för att kommunen som arbetsgivare följer lagar, avtal och policyer inom personalområdet, samt följer upp och kontrollerar bland annat sjukfrånvaron och personalomsättning. Personalfunktionen handhar även alla förhandlingar inom arbetsrättsområdet. Det är dels de MBL-förhandlingar som sker mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna och dels tvisteförhandlingar. Därutöver tillkommer överläggningar i samband med arbetsrättsliga åtgärder och/eller karriärsväxling.

Funktionen arbetar med strategiska personalfrågor så som arbetsgivarvarumärke, ledarutveckling och kompetensförsörjning. Till arbetsuppgifterna hör även kommuncentrala förhandlingar och samordning av löneöversynen och medarbetarenkäten. Funktionen ansvarar för all lönehantering, pensionshantering och personalstatistik av olika slag. Det läggs även ett stort fokus på arbetsmiljöfrågor och utbildningar i för cheferna viktiga delar inom personalområdet.

Den förebyggande och hälsofrämjande personalvårdsenheten Oasen ingår som en del av personalfunktionen. Oasen har två huvuduppgifter: dels att arbeta med att förebygga ohälsa, dels att arbeta med verksamhetsutveckling och arbetslagsutveckling. Oasen arbetar även med rehabilitering av medarbetare i nära samarbete med personalspecialisterna.

Attraktiv arbetsgivare

Vid sidan av personalfunktionens löpande arbete har stort fokus under första halvåret av 2019 legat på kommunens arbetsgivarvarumärke. De delarna som har prioriteras inom detta arbete är implementeringen av arbetet med det personalpolitiska programmet, strategisk kompetensförsörjning och digital introduktion. Det ska vara lätt att skapa sig en förståelse för kommunens organisation och styrning. Det har därför skapats en ny sida på kommunens interna intranät där medarbetare ska kunna

orientera sig i all information man behöver som nyanställd. Det har även skapats nya externa sidor på härryda.se som beskriver kommunen som arbetsgivare och där man kan möta våra medarbetare för att få en ökad förståelse för hur många olika verksamheter som ryms inom kommunen. Det har inletts ett arbete med att ta fram en digital introduktion som kommer att bestå av olika mindre så kallade Nanoutbildningar som kommer att belysa viktiga delar av att vara anställd i Härryda kommun allt för att skapa en känsla av samhörighet och förståelse för organisationens helhet.

Personalpolitiska programmet (PPP)

Oasen har, inom ramen för arbetsgivarvarumärket, lagt störst tyngd på en nylansering av det personalpolitiska programmet (PPP) som ska medverka till att Härryda kommuns arbetsgivarvarumärke stärks och att en stadig grund läggs för alla medarbetare i organisationen kring vilken typ av arbetsgivare kommunen vill vara. Programmet ska genomsyra organisationen och är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla anställda deltar och engagerar sig i arbetet.

Oasen har under våren tagit fram en kommunikativ kortlek som ska användas både i ledningsgrupper och i medarbetargrupper för att stärka den psykosociala arbetsmiljön. Nylanseringen av PPP kommer att ske under hösten 2019 och kommer att kompletteras av kommunens förhållningssätt som också tas fram under hösten.

2 Kommunstyrelsen

2.1 Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Kommunledning	111 058	110 404	-654	103 633
Samhällsbyggnad	87 933	87 358	-575	42 039
Teknik och förvaltningsstöd	22 625	22 030	-595	61 939
Nettokostnad	221 616	219 792	-1 824	207 611

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om 1,8 mkr. Kommunledningens underskott kan i huvudsak förklaras av ökade kostnader för inhyrning av administrativa lokaler. Samhällsbyggnads underskott är hänförligt till taxeverksamheten och kommer balanseras mot resultatfonden. Inom teknik- och förvaltningsstöds minskar intäkterna inom måltidsverksamheten på grund av färre barn i förskoleverksamhet under hösten 2019. Skillnaden mellan bokslut 2018 och prognos 2019 avseende samhällsbyggnad förklaras av att intäkter för slutredovisningar ingår i 2018 års bokslutsvärden.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Kommunledning	1 600	6 073	4 473	0
Samhällsbyggnad	177 728	381 960	204 232	80 086
Teknik och förvaltningsstöd	121 005	189 676	68 671	119 551
Nettoutgift	300 333	577 709	277 376	199 637

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om drygt 277 mkr avseende investeringar vilket beror på tidsförskjutningar av projekt. Knappt hälften av överskottet är hänförligt till trafikverksamheten. Övriga överskott återfinns inom va-verksamheten och fastighetsfunktionen.

3 Kommunledning och stödfunktioner

3.1 Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning	37 161	34 449	-2 712	34 426
Ekonomi och upphandling	17 192	18 192	1 000	16 358
Personal	26 695	26 909	214	23 779
Utveckling	30 010	30 854	844	29 070
Nettokostnad	111 058	110 404	-654	103 633

För kommunledning och stödfunktionerna prognostiseras en nettokostnad på 110,4 mkr, vilket motsvarar ett underskott med knappt 0,7 mkr. Underskottet avser kommunledning och beror på merkostnader till följd av inhyrning av två nya inhyrda administrativa lokaler.

Kommunledning

Prognosen för kommunledning innebär ett underskott med 2,7 mkr. Två administrativa lokaler har hyrts in i Mölnlycke till följd av rumsbrist i kommunhuset. Merkostnader för bland annat parkering, låssystem, larm och diverse lokalanpassningar redovisas på kommunledning. I dessa kostnader ingår även iordningställande av ett större konferensrum vilket minskar behovet av att hyra in externa lokaler. Samtidigt innebär en återbetalning av pensionsmedel från Räddningstjänsten ett visst överskott i år. Avvikelserna är av engångskaraktär.

Ekonomi och upphandling

Ekonomi och upphandling beräknas redovisa ett överskott med 1,0 mkr. Avvikelsen beror på vakanta tjänster och lägre kostnader än budgeterat för systemförvaltning.

Personal

Överskottet på 0,2 mkr förklaras främst av att tjänsten som enhetschef inom Oasen upphört från och med juni i år. Samtidigt tillkommer kostnader utöver budget för systemförvaltare. Uttaget av facklig tid är fortsatt högt och kostnaderna beräknas överstiga budget även i år.

Utveckling

Utveckling prognostiserar en positiv budgetavvikelse med 0,8 mkr. Förklaringen är framför allt lägre personalkostnader till följd av tillfälligt vakanta tjänster inom Digitalisering och Agenda 2030.

Åtgärder

Inga ytterligare åtgärder är planerade.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning	1 500	4 773	3 273	0
Ekonomi och upphandling	0	1 200	1 200	0
Utveckling	100	100	0	0
Nettoutgift	1 600	6 073	4 473	0

Investeringsbudgeten består i huvudsak av anslaget för konstnärlig utsmyckning men i år finns också budget för införande av e-handelsmodul samt ett mindre anslag för e-arkiv.

Investeringsutgifterna beräknas uppgå till 6,1 mkr vilket innebär ett överskott på 4,5 mkr. Detta förklaras av att större delen av budgeten för konstnärlig utsmyckning inte kommer att användas i år till följd av tidsförskjutningar, bland annat när det gäller byggprojekt.

Överskottet inom ekonomi och upphandling beror på tidsförskjutning av införandet av e-handelsmodul.

4 Sektor för samhällsbyggnad

4.1 Sektorschefen om delåret

Att säkerställa vattenförsörjningen är avgörande för den fortsatta expansionen av kommunen. Den 28 februari beslutade kommunfullmäktige att godkänna en investeringsutgift med 547 miljoner kronor för ett nytt vattenverk i Hindås, intagsledningar med råvattenpumpstation, högreservoar samt överföringsledningar mellan Hindås och Landvetter. Den 16 juli fick den detaljplan för området där vattenverket ska uppföras laga kraft. Besluten innebär att det konkreta genomförandet av projektet har påbörjats. Projektet genomförs som ett partneringsprojekt mellan kommunen och Svevia. Den nya anläggningen ska kunna tas i drift kring årsskiftet 2022/2023.

Under hösten börjar ny sektorchef. En ny trafikchef är rekryterad men tillträder först efter årsskiftet. Till dess är en tillförordnad trafikchef utsedd.

4.2 Politiska inriktningar och uppdrag

Ökad bostadsbyggnation i kommunen, fler klara detaljplaner, effektivare processer och höjd servicegrad

Ökad bostadsbyggnation:

Ett av kommunens mål för god ekonomisk hushållning är att bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas. Den totala samhällsbyggnadsprocessen, där bostadsbyggnationen är en del, är en omfattande process som pågår under 6-10 år. Flera förändringar i arbetssätt har genomförts på sektorn, bland annat förhandsbesked på bygglov utom detaljplan och exploatörsdrivna detaljplaner. Bostadsbyggnationen förväntas öka och under 2019 beräknas cirka 260 bostäder byggstarta, den högsta siffran sedan 2011. Förutsatt att omvärlds- planerings- och utbyggnadsförutsättningar inte förändras kommer bostadsbyggnationen även fortsättningsvis ligga på en för kommunen hög nivå.

Flera klara detaljplaner:

Verksamheten har påbörjat arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen. Framtagandet av ny översiktsplan kommer i förlängningen att möjliggöra fler detaljplaner som arbetas fram på kortare tid.

I pågående detaljplaner, som beräknas antas de kommande 1-3 åren, finns i dagsläget drygt 2 200 bostäder, 235 000 kvadratmeter verksamhetsmark, 20 avdelningar förskola, en skola och ett nytt äldreboende.

Detaljplanen för ett nytt vattenverk och verksamhetsmark i Hindås samt ny skola i Hindås antogs under våren och fick laga kraft under sommaren. Ett nytt äldreboende möjliggörs i Säteriet i Mölnlycke och förväntas antas under den senare delen av året. Samtliga detaljplaner utgör ett viktigt tillskott till kommunens fortsatta tillväxt men framförallt vattenverket kommer möjliggöra att Härryda fortsätter att växa på lång sikt. Totalt möjliggör de antagna detaljplanerna ca 90 bostäder, en skola, 54 äldreboendeplatser och 18 200 kvadratmeter verksamhetsmark. Detta är dock en drastisk minskning mot prognosen i mars som framförallt beror på att den exploatörsdrivna detaljplanen för Wendelstrand, vars innehåll är runt 1 000 nya bostäder, förskola mm, med stor säkerhet inte kommer att antas under 2019. Dock kan arbetet med bland annat ca 180 bostäder och en livsmedelsbutik antligen ta fart då detaljplanen för Idrottsvägen fick laga kraft under årets första halvår.

Under september 2019 pågick tre exploatörsdrivna detaljplaner med totalt cirka 1 500 bostäder samt privat och offentlig service. Sektorn planerar uppstart av ytterligare 4-5 exploatörsdrivna detaljplaner under 2020 när de tre första närmar sig antagande. I dessa har positivt planbesked givits och planering

för detaljplanestart pågår. På något längre sikt har kommunfullmäktige i sitt budgetbeslut för 2020 gett förvaltningen i uppdrag att planera för uppstart av ytterligare tre exploatörsdrivna detaljplaner. Under 2019 kommer sektorn att konkretisera hur och när dessa tre detaljplaner kan startas.

Effektivare processer:

Sektorn har under året arbetat med att utveckla den projektmodell som infördes för några år sedan och som hjälper till att hålla ordning på projekten under den långa processen som ett projekt pågår. Projektmodellen förtydligar bland annat ansvar i projektets olika faser samt hur överlämning och dokumentation ska ske så att inte viktig information går förlorad. En del av detta har även varit att börja föra separat tidredovisning på exploateringsprojekten.

Under 2019 lägger plan- och bygglovsverksamheten fokus på digitalisering av bygglovsprocessen och att behålla de korta handläggningstiderna för bygglovsärenden. I digitaliseringsarbetet genomfördes bl.a. en processkartläggning av bygglovsprocessen under våren, något som kommer underlätta digitaliseringen men även tvinga organisationen att ställa sig frågor kring om bygglovsprocessen verkligen är så effektiv som den bör vara. Insikten om var i processen förenklingar kan göras kommer i förlängningen påverka handläggningstider till det positiva.

Verksamheten fortsätter att korta ner handläggningstiden från komplett bygglovsärende till beslut. Bedömningen är att det beror på den höga kompetens som verksamheten lyckats locka till sig samt resultatet av processkartläggningen som nämnts ovan. Snitttiden för handläggningen av ett bygglovsärende har under 2019 hittills varit knappt 3 veckor, det bästa resultatet under de senaste 3 åren.

Höjd servicegrad:

Under året har fler verksamheter infört ett flertal e-tjänster för att förenkla och tillgängliggöra sektorns tjänster för fler. Samtidigt pågår arbete med att tydliggöra information på sektorns sidor på harryda.se.

Bygglov har utsett en person som fungerar som kontaktperson för företag i bygglovsärenden. Den löpande mätningen av kundnöjdhet som görs via Insikt visar redan på högre nöjdhet bland företagarna.

Under året kommer all sektorns personal att ta del av utbildningar i kommunikation vilka kommer att bestå av inspirationsföreläsning för all personal, utbildningar för myndighetspersonal samt kommunikation i projekt för berörd personal.

Ny översiktsplan för kommunen – en process med många delar

Arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan pågår. Under hösten 2018 genomfördes kommundelsdialoger i 7 tätorter där kunskap och viljor från boende och verksamma samlades in. Samtidigt kartlades de formella kraven som ställs på en översiktsplan och strax innan sommaren 2019 presenterades ett projektdirektiv för den politiska styrgruppen. Direktivet pekar bl.a. ut en grov tidplan samt vilka sakfrågor som översiktsplanen bör adressera fram till dess antagande 2022. Under hösten 2019 startas ett antal större utredningar upp, bl.a. hur framtida exploateringsområden ska klimatanpassas, hur en förstärkt lagstiftning kring skydd av jordbruksmark kommer påverka översiktsplanen och en uppdaterad kulturmiljöplan. Utredningarna är antingen lagkrav vid framtagandet av en översiktsplan eller så bedömer sektorn att de kommer underlätta framtida detaljplaner och bygglov i kommunen.

Området runt Råda säteri mer tillgängligt och funktionellt för invånarna

Råda säteri omfattas av eget skötselområde i Rådasjöns naturreservats skötselplan. Skötsel och mål av den yttre miljön kring Råda säteri innefattar trädgård och allé och sker enligt särskild plan för Råda säteri - Yttre skötsel. Under våren har en cykelparkering iordningsställs vid badplatsen. Rójningar av sly och fallna träd längs staket till beteshagar och längs stigar på Labbera har genomfördes under våren. Under hösten 2019 förbättras och förstärks grusvägen som går österut från allén, och som är viktig för flera av verksamheterna på området. Om frågan om roddcenter aktualiseras behöver frågan utredas ytterligare och det kommer att krävas tillstånd från naturreservatets föreskrifter, samråd om

riksintresse för friluftsliv och dispensansökningar (ex. strandskyddsdispens).

Flexibilitet och olika lösningar vid markanvisning

Kommunfullmäktige antog nya riktlinjer för markanvisningar 2019-05-23. Inom riktlinjerna uppmuntras till olika arbetsformer för markanvisning. Miljösmarta lösningar anges kunna vara grund för direktanvisning samt utvärderingskriterie vid markanvisningstävling. Arbetssätt och inriktning på projekten bedöms med stöd av riktlinjerna i varje enskilt byggprojekt i samarbete mellan politik och förvaltning. Såväl i processen för markanvisning som vid exploatering kommer sektorn att i än högre grad belysa totalekonomi och genomförbarheten för kommunen och de externa parterna samt tydliggöra detta såväl i projektstyrning som i det löpande budgetarbetet.

Pröva ägarlägenheter

Förvaltningen fick i uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2019 att vid exploatering försöka stimulera till byggnation av ägarlägenheter. Genom beslut i kommunstyrelsen 29 august 2019 fick förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med JM AB som exploatör av cirka 65 lägenheter upplåtna med äganderätt inom detaljplaneområdet Idrottsvägen i Mölnlycke centrum. Sektorn för samhällsbyggnad kommer under 2019-2020 att upprätta förslag till avtal med JM AB om byggnation av ägarlägenheter inom området.

Fler trygghetsboenden i kommunen

I kommunfullmäktiges budget 2019 fick förvaltningen i uppdrag att under 2019 kartlägga efterfrågan och behovet samt påbörja arbetet för byggnation av minst 200 trygghetsboenden i kommande projekt och planer under 2019-2022. Under våren blev 24 trygghetsbostäder för personer över 65 år inflyttningsklara i Roskullen i Hindås. Kommande projektet med trygghetsboende är planerad till cirka 80 lägenheter i BonTops byggnation inom detaljplan för Idrottsvägen, med byggstart 2020. Därefter finns möjligheter för byggnation av trygghetsboenden inom kommande detaljplaner och projekt både där kommunen är markägare och inom de exploatörsdrivna detaljplanerna. Initieringen av byggnation av trygghetsboenden hanteras vanligtvis inom ramen för upprättande av exploateringsavtal eller markanvisningsavtal för respektive projekt. En avstämning med politiken planeras ske under hösten kring hur uppdraget ska genomföras.

Ökad tydlighet i hantering och skötsel av kommunalägd skog, mark, jakt- och fiskerätt

Förvaltningen har under året utrett och arbetat fram förslag på riktlinjer för kommunalägd skog, mark, jakt- och fiskerätt. Förslag till riktlinjer för kommunens produktionsskog, arrenden, jakt och fiskerätt lämnas för beslut av kommunstyrelsen under hösten 2019.

Snabbare hantering av lantmäteriärenden

Förvaltningen fick i samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut i uppdrag att undersöka inrättande av en kommunal lantmäterimyndighet. En ansökan om kommunalt lantmäteri ställs till Lantmäteriet och beslut tas av regeringen. Sedan 2015 har sex kommuner ansökt om eget lantmäteri och samtliga har fått avslag. Då chanserna för Härryda kommun att få en beviljad ansökan just nu är små, tillsammans med att en ansökan kräver extern kompetens till en hög kostnad, pågår samtal med grannkommunerna för ett utökat samarbete inom lantmäteriåtgärderna. Samtal förs främst med Mölndals stad som har en egen kommunal lantmäterimyndighet.

Översyn av den kommunala tomt- och bostadskön

På uppdrag av kommundirektören genomförde KPMG en översyn och utredning av kommunes tomt- och bostadskö. Uppdraget slutfördes i april 2019 med rekommendationer hur kommunen fortsatt bör

arbeta med dessa två köer. I kommunfullmäktiges beslut för budget/plan 2020-2024 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag och fatta nödvändiga beslut för att avveckla kommunens tomt- och bostadskö. Sektorn för samhällsbyggnad avser att föreslå kommunstyrelsen om formerna för att avsluta köerna från den 1 januari 2020. Ärendet beräknas hanteras av kommunstyrelsen under hösten 2019.

Fler exploatörsdrivna planer

Per augusti 2019 pågår tre exploatörsdrivna detaljplaner med totalt cirka 1 500 bostäder samt privat och offentlig service. Sektorn planerar uppstart av ytterligare 4-5 exploatörsdrivna detaljplaner under 2020 när de tre första närmar sig antagande. I dessa har positivt planbesked givits och planering för detaljplanestart pågår. På något längre sikt har kommunfullmäktige i sitt budgetbeslut för 2020 gett förvaltningen i uppdrag att planera för uppstart av ytterligare tre exploatörsdrivna detaljplaner. Under 2019 kommer sektorn att konkretisera hur och när dessa tre detaljplaner kan startas. Vid exploatörsdrivna planer ser sektorn behovet att kartlägga totalekonomi för kommunen, genomförbarheten, gemensamma ekonomiska knäckfrågor och konsekvenser för hela förvaltningen innan eventuellt positivt planbesked ges.

Plan med inriktning för kommunens orter

I samband med arbetet med kommunens nya översiktsplan arbetar sektorn fram fördjupade studier för kommunens sju tätorter; Rävlanda, Hällingsjö, Hindås, Härryda, Eskilsby, Landvetter och Mölnlycke. Sektorns arbete startades upp med kommundelsdialoger under hösten 2018 där input till ortsstudierna samlades in från medborgare och företagare. Även tidigare genomförda kommundelsdialoger under 2016 och 2017 kommer också att utgöra underlag till studierna. Under 2019 och 2020 kommer sektorn att arbeta fram ett dokument bestående av dels en faktabeskrivning om respektive tätort med fakta om exempelvis företagssamhet, inflyttning, föreningsliv mm, dels en strategisk inriktning för respektive tätort där tätortens framtida utveckling preciseras. Dokumentet för respektive tätort kommer utgöra underlag till den kommunövergripande översiktsplanen som förväntas antas under 2022.

Vid sidan av ovan arbetar sektorn med stadsbyggnadsstudier för tätorterna. Under 2019 är stadsbyggnadsstudien för Mölnlycke färdig och under 2020 startas en stadsbyggnadsstudie för Landvetter.

Konkretisera planerna för framtidens Mölnlycke

Strategier i rapport "Vi möts i Mölnlycke – stadsbyggnadsstudie med utredningar för Mölnlycke centrum" utgör underlag för inriktning för Mölnlycke centrum utveckling på både kort och lång sikt. Arbetet har under hand redovisats på kommunstyrelsens informationsmöte och för styrgrupp för Mölnlycke centrum. Rapporten är lyft till politiken för beslut under hösten 2019.

Nästa steg i arbetet med att utveckla Mölnlycke centrum fortsätter i både pågående och framtida projekt, med stadsbyggnadsstudien som grund; både i prioritering och genomförande av projekt i den offentliga miljön och i samverkan och dialog utifrån initiativ från privata fastighetsägare och näringsidkare. Dialog om nästa steg sker med politiken under hösten 2019.

Helhetsgrepp kring el-infrastruktur

På uppdrag av kommundirektören genomförde konsultfirman Ekan AB under våren en utredning om möjligheten och de ekonomiska konsekvenserna om Härryda Energi AB skulle ta ett helhetsgrepp kring belysningen och el-infrastrukturen i kommunen och utöver att leverera ström till dem även sköta driften av dem. En rapport presenterades för kommunledningen och politiken. Därefter tog kommunfullmäktige beslut i samband med budget/plan 2020-2024 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en överföring av ägande, drift och underhåll av belysning till Härryda Energi AB. Under hösten 2019 påbörjas arbetet med att se hur överföringen ska genomföras.

Bolagisera VA-verksamheten

Konsultfirman Ekan AB genomförde under våren, på uppdrag av kommundirektören, en utredning av möjligheten och de ekonomiska konsekvenserna för att bolagisera eller göra en egen verksamhet (med egen nämnd) av VA-verksamheten. En rapport presenterades för kommunledning och politiken. Därefter tog kommunfullmäktige beslut i samband med budget/plan 2020-2024 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att bolagisera verksamheten för vatten, avlopp och avfall, där bolaget initialt ska vara ett eget helägt kommunalt bolag.

Under hösten 2019 påbörjas arbetet tillsammans med konsulterna där förutsättningar för bolagiseringens ska tas fram.

4.3 Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning och administration	9 063	8 093	-1 000	8 018
Kommunekolog	1 330	1 430	100	1 193
Miljö- och hälsoskydd	5 099	4 699	-400	5 080
Trafik	69 231	70 331	1 100	71 449
Mark- och bostad	4 214	314	-3 900	-41 185
Plan- och bygglov	-1 609	2 491	4 100	6 238
Skattefinansierat	87 358	87 358	0	50 794
Vatten	0	0	0	-9 723
Avfall	575	0	-575	967
Avgiftsfinansierat	575	0	-575	-8 755
Nettokostnad	87 933	87 358	-575	42 039

I Bokslut 2018 ingår slutredovisningar och exploateringsbidrag, vilket det inte gör för 2019.

Sektorns helårsprognos är 87,9 mkr, vilket är en negativ avvikelse mot budget på 0,6 mkr. Avvikelsen beror på att taxeverksamheten, avfall, prognostiserar ett mindre underskott. Den avgiftsfinansierade verksamheten beräknar att ha en budget i balans, dock fluktuerar avvikelserna en del inom sektorn. Slutredovisningar och exploateringsbidrag ingår inte i prognosen för 2019.

Skattefinansierat

Ledning och Administration

Ledning och administration prognostiserar en negativ avvikelse på 1,0 mkr. Ökade personal- och rekryteringskostnader genererar underskott på 1,8 mkr. Verksamheten får in cirka 0,5 mkr för nedlagt tid i exploateringsprojekt. En intäkt som inte finns med i verksamhetens budget för 2019.

Kommunekolog

Verksamheten prognostiserar en avvikelse på 0,1 mkr eftersom personalkostnaderna inte kommer bli lika höga som budgeterat.

Miljö och hälsoskydd

Miljö- och hälsoskydd beräknar ett underskott på 0,4 mkr med anledning av obudgeterade

personalkostnader för ytterligare en miljöinspektör samt tillfällig utökning med en administratör.

Trafik

Trafik prognostiserar ett överskott på totalt 1,1 mkr. Kostnader för vinterväghållning, volymökningar för färdtjänst och 65+ korten genererar ett underskott på totalt 4,4 mkr. Med anledning av att investeringar blivit senarelagda, framskjutna samt att kommunens komponentindelning av trafiks investeringar medför lägre kostnader än budgeterat, beräknas kapitaltjänst lämna ett överskott om 5,2 mkr.

Mark och bostad

Mark och bostad visar ett underskott på 3,9 mkr. Underskottet beror bland annat på att budgeterat statsbidrag om 4 mkr för "Byggbonus" uteblir. Vidare prognostiseras Mät och Gis generera ett underskott på 1,0 mkr jmf mot budget med anledning av lägre intäkter än budgeterat. Räntekostnader för kommunens mark samt personalkostnader blir dock lägre än budget och visar ett överskott på totalt cirka 3,5 mkr och förbättrar verksamhetens helårsprognos.

Plan och bygglov

Plan- och bygglovsverksamheten prognostiserar ett överskott på 4,1 mkr. Verksamheten förväntas under året inte upparbeta budget för ny översiktsplan utan en del av kostnader kommer att falla över på 2020. Även personalkostnader kommer att generera ett överskott och beror bland annat på vakanta tjänster.

Avgiftsfinansierad verksamhet

VA

Vattenverksamheten prognostiserar en budget i balans

Avfall

Verksamheten avfall visar en negativ nettoavvikelse på 0,6 mkr. Detta beror delvis på en ökning av kostnader för insamling av hushållsavfall.

Åtgärder

Sektorn har under året infört prövning av tillsättning av tjänster vid vakanser. I kombination med vakanshållning av vissa tjänster räknar sektorn med att den skattefinansierade delen av verksamheten kan hållas inom tilldelad ekonomisk ram. Den taxefinansierade delen av verksamheten bedöms ge ett visst underskott som kommer att balanseras gentemot resultatfonden.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning och administration, inkl kommunekolog	-	60	60	-
Miljö- och hälsoskydd	500	500	-	-
Trafik	43 142	161 489	118 347	35 755
Mark- och bostad	1 120	1 500	380	1 592
Plan- och bygglov	-	-	-	-
Skattefinansierat	44 762	163 549	118 787	37 347
Avfall	1 652	1 512	-140	327
Vatten	131 314	216 899	85 585	42 412
Avgiftsfinansierat	132 966	218 411	85 445	42 739
Nettoutgift	177 728	381 960	204 232	80 086

De största projekten i budget på skattefinansierade delen av verksamheten projekteras och samfinansieras med vattenverksamheten. Mölnlycke fabriker ska möjliggöra för 600 nya bostäder i fabriksområdet med VA-anslutning och kapacitetsåtgärder i trafikmotor men också upprustning runt Massetjärn och ett nytt torg framför den kommande Idrottshallen. Etapp 1 inom plan med VA och åtgärder på Fabriksvägen projekteras och byggnation planeras att starta 2020. Total budget för projektet inom och utom plan är 56,5 mkr under 2019.

Mölnlycke dagvattenpark, med en total budget på 38 mkr 2019, som också genomförs i samarbete med vattenverksamheten, ska minimera risken vid översvämningar och åtgärda dagvattenhantering i Mölnlyckes centrala delar. Dagvattenparken ska också knyta samman centrums norra och södra delar med broar över ån, nya cykelstråk och åpromenad. De delar av projektet "dagvattenparken" som kräver åtgärder i ån är reglerade i vattendom och måste genomföras senast 2021. Upphandling av etapp 1 är påbörjad.

Ett annat stort projekt som projekteras och samfinansieras med VA är överföringsledningar samt gång- och cykelbana mellan Hällingsjö och Rävlanda, där projektering och förhandling med markägare pågår.

Kommunens största projekt, investeringar i nytt vattenverk i Västra Nedsjön med tillhörande överföringsledningar, har påbörjats med byggnation under slutet av 2018. Budget för 2019 är totalt 113 mkr. Etapp 1:1, spillvattenledning med start från Landvettersjön mot Björred är i stort utbyggd och arbetet med kommande etapper mot Hindås pågår, samtidigt som entreprenören har påbörjat arbete med intagsstation och högreservoar i Hindås. Detaljplan för vattenverket fick laga kraft i juli.

Prognosen för sektorn pekar på utgifter om totalt 178 mkr, vilket är en avvikelse mot budget med 204 mkr. Avvikelsen beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar. Stora delen av denna avvikelse kommer troligtvis att föreslås till ombudgetering till 2020 eftersom en större del av projekten planeras att genomföras.

Överskott finns till största delen i projekten Mölnlycke fabriker, Mölnlycke dagvattenpark, GC- och överföringsledningar Hällingsjö-Rävlanda, med totalt avvikelse om 124 mkr. Gärdesområdet och Musikvägen om totalt 16 mkr skjuts till nästa år. Backa Västra, provisoriskt P-hus i Mölnlycke, P-hus i Landvetter, Klådegårde och Bocköhalvön om totalt 15 mkr utgår alternativt budgeteras inte om. Backa Östra och cirkulation Plataå-Boråsvägen beräknas avslutas med överskott om 4,1 mkr respektive 4,8 mkr.

Specificerad redovisning av investeringsprojekten återfinns i bilaga Investeringstabell per projekt.

Exploateringsredovisning

I exploateringsbudgeten redovisas de samlade inkomster och utgifter för respektive projek för 2019. Löpande inkomster (ex vid tomtförsäljning) och utgifter (ex markarbete) avseende pågående exploateringsprojekt/område redovisas och bokförs på balansräkningen (tillgång eller skuld). Först när projektet, efter flera år, är färdigställt bokförs vinsten eller förlusten i resultatet för året.

Specificerad redovisning av exploateringsprojekten visas i bilaga 2. Där framgår kommunens inkomster och utgifter till och med 190831, utgående balans till och med 190831 samt hur mycket som kommer att resultatföras vid årets slut. Utgående balans för hela projektportföljen visar knappt 83 mkr i exploateringstillgångar, totala utgifter överstiger inkomsterna.

Fram till 190831 redovisar sektorn utgifter på totalt 19 mkr och inkomster på totalt 37 mkr. Utgifterna hänför sig främst till projekt Landvetters backa (västra) och Landvetter södra och avser projektering av Magasinsvägen förlängning. I projekt Hindås skola har utbyggnad av gata och VA påbörjats. Från 2019 belastar även utgifter för utredningar i planskedet samt kostnader för arbetad tid exploateringsprojekten. Inkomsterna avser försäljning av industrimark i Bårhult och Björrod på totalt 19,5 mkr samt försäljning av bostadstomter i Landvetters Backa, hittills i år för 17,8 mkr. Infrastrukturbyggnaden i Östra backa, som är del av Landvetters backa, är färdigställd och försäljning av tomter pågår. Prognosen för helår är utgifter om 36 mkr och inkomster om 50 mkr.

Förvaltningen beräknar att resultatföra ett överskott om 50 mkr i exploateringsprojekt där kommunal infrastruktur är färdigutbyggd samt projekt som är färdigställda till viss del, till exempel utbyggda etappvis sedan tidigare, men fortlöper och finns kvar i exploateringsportföljen.

5 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

5.1 Sektorschefen om delåret

Effektiviseringen av städservice har så här långt fallit väl ut. Funktionen överträffar det ekonomiska målet vilket är positivt. Även sjukfrånvaron sjunker och förhoppningsvis håller den trenden i sig. Resultatet av medarbetarenkäten och kundenkäten kommer senare i höst respektive i början på nästa år och då först kan effektiviseringen utvärderas fullt ut. Sektorn klarade återigen miljödiplomeringen för andra året i rad. Ett av våra fokusområden har varit att få bort farliga kemikalier och givetvis fortsätter arbetet med att minska svinnet på våra restauranger. Min bedömning är att de största utmaningarna finns framförallt inom IT där flera stora projekt behöver genomföras, allt från att byta ut utrustning som är gammal och därmed inte driftsäker till att slutföra ett antal större förändringar som till exempel identitetshantering och Windows 10 med Office 365. Men även de krympande ekonomiska ramarna är en utmaning. Detta gäller inte minst måltidsservice som prognostiserar ett underskott på grund av att ett stort antal förskoleavdelningar stängs på olika förskolor. Detta innebär minskade intäkter men inte minskade kostnader i motsvarande grad.

5.2 Politiska inriktningar och uppdrag

Miljövänliga energilösningar i kommunens verksamhetslokaler

Fastighetsfunktionen har inlett diskussion med Härryda Energi kring samarbetsformer vid införandet av solcellsanläggningar.

Arbetet kring avveckling av oljepannor pågår. En oljepanna kommer avvecklas under hösten 2019 och ytterligare en kommer var avvecklad till våren 2020. En statusbedömning och prioriteringslista, för avveckling av resterande 5 oljepannor, pågår.

Tillgänglighetsanpassad badplats

Under våren 2019 har ärendet om en tillgänglighetsanpassad badplats utretts av sektorn för teknik och förvaltningsstöd. Under utredningens gång har samråd med både rådet för funktionshinder och pensionärsrådet skett. Utredningen visar på tre möjliga ställen för en tillgänglighetsanpassad badplats. Denna utredning kommer att lyftas till kommunstyrelsen under hösten för vidare hantering och beslut.

Tryggt och trivsamt i kommunens alla orter

Ortsansvarig har i uppdrag att vara en väg in i kommunen för orterna Eskilsby, Härryda, Hindås, Rävlanda samt Hällingsjö. Under 2019 har Ortsansvarig haft dialog med Eskilsby och Hindås samhällsföreningar och hösten 2019 kommer troligen att generera vissa insatser på dessa orter.

Livsmedelsförsörjning i fokus i arbetet med krisberedskap

Risk och sårbarhetsanalysen presenterades för kommunstyrelsen 2019-09-12. Av analysen framgår att flera verksamheter behöver öka sin förmåga att kunna bedriva sin samhällsviktiga verksamhet även när en eller flera samhällsstörningar pågår. Under hösten kommer förvaltningen ta fram förslag på åtgärder för att öka robustheten i våra samhällsviktiga verksamheter. I arbetet ingår även att ta fram förslag på åtgärder så att måltidsservice få bättre förutsättningar att hålla större lager än vad som är fallet i dag. För våra kommuninvånare gäller att på egen hand förbereda sig för att klara sig själva ett antal dygn vid en samhällsstörning.

Tryggt och trivsamt i kommunens alla orter

För att få en så bred bild som möjligt av hur kommuninvånarna upplever tryggheten i sin kommun del kommer en utredning att genomföras under hösten. I utredningen kommer bland annat följande delar att ingå, medborgarundersökning som genomförs under hösten 2018, resultat av trygghetsvandringar, medborgarlöfte (tidigare och nuvarande) samt brottsstatistik. Utifrån analysen ska förslag på åtgärder arbetas fram tillsammans med berörda delar av förvaltningen och polisen.

5.3 Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning	4 340	4 146	-194	2 451
Fastighet	1 415	2 380	965	1 192
IT	6 232	5 376	-856	6 013
Mark och anläggningar	-	-	-	36 450
Måltidsservice	1 666	-516	-2 182	4 755
Service	6 344	6 917	573	6 640
Städservice	-446	798	1 244	1 061
Säkerhet	3 074	2 929	-145	3 378
Nettokostnad	22 625	22 030	-595	61 939

Sektorn prognostiserar en nettokostnad på 22,6 mkr, vilket motsvarar ett underskott med 0,6 mkr. Detta beror framför allt på att ett antal förskoleavdelningar stängs från och med höstterminen, vilket innebär lägre intäkter för måltidsservice men inte motsvarande lägre kostnader. Sektorns underskott förklaras också av övergången till ny IT-plattform (Office 365) som innebär högre kostnader än budgeterat för inköp av datorer.

Ledning

Underskottet på 0,2 mkr beror på ej budgeterade kostnader för nanoutbildningar via mail till kommunens anställda samt högre lokalkostnader till följd av nya administrativa lokaler.

Fastighet

Det prognostiserade överskottet på 1,0 mkr för fastighet är till stor del en följd av att en budgeterad tjänst som administratör (0,6 mkr) inte tillsätts av besparingsskäl. Dessutom beräknas kapitalkostnaderna bli lägre än budgeterat (1,2 mkr) vilket främst beror på lägre investeringsutgifter för nybyggnad av Backaskolan och Pinntorpshallen. Detta i sin tur förklaras av fördelaktiga upphandlingar. Personalkostnaderna väntas också bli lägre än budget (0,9 mkr) som en konsekvens av sjukskrivningar och tillfälliga vakanser. Samtidigt beräknas högre energikostnader till följd av högre priser än budgeterat (-1,1 mkr). Kostnaderna för fastighetsskötsel beräknas också överstiga budget, (-0,4 mkr) bland annat till följd av högre kostnader för underhållsmaterial samt eftersatta OVK-besiktningar som planeras att genomföras under året.

Om det beslutas att den planerade gymnastik-och trampolinhallen inte ska byggas behöver de hittills nedlagda investeringarna utsträngas, detta skulle innebära en engångskostnad på 1,3 mkr som inte ingår i prognosen för fastighet.

IT

För IT beräknas ett underskott på knappt 0,9 mkr vilket i huvudsak beror på högre kostnader för inköp av ett stort antal datorer som en följd av övergången till ny IT-plattform (Office 365).

Måltidsservice

Prognosen innebär ett underskott på 2,2 mkr. Ett flertal förskoleavdelningar stängs från och med höstterminen till följd av färre barn vilket innebär lägre intäkter samtidigt som kostnaderna inte beräknas kunna minska i samma utsträckning. Detta gäller framför allt personalkostnaderna då en viss grundbemanning krävs i köken även om antalet avdelningar blir färre. Lokalkostnaderna förblir oförändrade då kökshyrorna inte påverkas om någon eller några avdelningar på en förskola är stängda.

Underskottet beror också på att heltidsprojektet, som innebär att alla anställda ska erbjudas att arbeta heltid, genererar högre personalkostnader än budgeterat.

Tidigare år har marginalintäkter till följd av volymökningar lett till överskott för funktionen men dessa är budgeterade från och med i år.

Service

För service prognostiseras ett överskott på 0,6 mkr vilket i huvudsak beror på tillfällig vakans av tjänst inom mark och anläggningar samt högre intäkter för fordonscentralen till följd av ett antal sålda bilar under året.

Städservice

Städservice beräknas redovisa en positiv budgetavvikelse med 1,2 mkr. Detta förklaras av att effektiviseringen av städorganisationen slagit igenom mer än budgeterat. Volymökningar jämfört med budget beräknas inte innebära högre personalkostnader. Dessutom väntas materialkostnaderna bli lägre än budgeterat till följd av effektivare städmetoder och redskap/maskiner.

Säkerhet

Det beräknade underskottet på 0,1 mkr beror främst på kostnader för extrabevakning i Landvetter till följd av skadegörelse.

Åtgärder

Den budgeterade tjänsten som administratör inom fastighet tillsätts inte. Detta innebär en besparing på 0,6 mkr.

Den sista fasen för införandet av Office 365 som gäller inköp av resterande datorer senareläggs delvis till år 2020 för att hålla nere kostnaderna i år.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Ledning	100	100	0	0
Fastighet	101 996	163 563	61 567	111 504
IT	8 405	8 770	365	3 176
Mark och anläggningar	-	-	-	3 860
Måltidsservice	300	500	200	421
Service	9 954	16 243	6 289	87
Städservice	250	500	250	502
Nettoutgift	121 005	189 676	68 671	119 551

Sektorns större investeringsprojekt under året omfattar bland annat nybyggnad av Wallenstam arena,

utveckling av Råda säteri och den del av det planerade underhållet som utgörs av investeringar.

Investeringsutgifterna för sektorn prognostiseras till 121,0 mkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 68,7 mkr. Överskottet är främst en följd av tidsförskjutningar för ett antal byggprojekt inom fastighet där det totala överskottet väntas bli 61,6 mkr. Tidsförskjutningarna gäller framför allt Wallenstam Arena i Mölnlycke där byggnationen kommer igång senare än budgeterat till följd av överklagad detaljplan. Även utvecklingen av Råda säteri väntas generera lägre utgifter än budgeterat till följd av att tidplanen inte överensstämmer med budget. Återstående arbeten för Pinntorps idrottshall kommer inte färdigställas i år vilket också innebär ett visst överskott. Renovering av Pixbo förskola uteblir i år, istället ingår ett mindre anslag för renovering av taket i kommande budget/plan. Återstående arbeten för ombyggnad av kök och matsal på Lunnaskolan innebär utgifter som inte är budgeterade. Samma sak gäller för Näckrosvägens stödboende. Upprustning av Ekdalaskolans skolgård beräknas överstiga budget med 1,8 mkr, främst till följd av dyrare markarbeten. Upprustningen omfattar bland annat trygghetsbejakande åtgärder då gården ligger i ett område av Mölnlycke centrum där skadegörelse och åverkan tidigare skett i hög grad.

IT beräknas redovisa ett överskott på 0,4 mkr vilket beror på att anslaget för uppgradering av kommunens telefonväxel inte kommer att användas fullt ut.

Överskottet på 6,3 mkr inom service beror framför allt på fördelaktig upphandling avseende byte av konstgräsmatta vid Mölnlycke idrottsplats, lägre investeringsbehov avseende inventarier i Pinntorps idrottshall samt att den planerade upphandlingen av en lastbil uteblir.

Måltidsservice och städservice väntas redovisa överskott på 0,2 mkr respektive 0,3 mkr vilket beror på lägre investeringsbehov i år.

Sammanställning av investeringar 2019

Nämnd	Sektor	Budget 2019	Utfall 2019 tom aug	Prognos 2019 Utgift	Prognos 2019 Inkomst	Prognos 2019 netto	Budget- avvikelse
KS	Kommunledning	6 073	0	1 600	0	1 600	4 473
	SHB	381 960	47 452	189 822	12 081	177 728	204 232
	TOF	189 676	42 135	121 005	0	121 005	68 671
Total		577 709	89 587	312 427	12 081	300 333	277 376
VFN	UTK	16 667	3 616	14 017	0	14 017	2 650
	SOC	9 298	1 151	5 498	0	5 498	3 800
Total		25 965	4 767	19 515	0	19 515	6 450
SUMMA TOTALT		603 674	94 354	331 942	12 081	319 848	283 826

Sektor	Projekt	Budget 2019	Utfall 2019 tom aug	Prognos 2019 Utgift	Prognos 2019 Inkomst	Prognos 2019 netto	Budget- avvikelse
Utbildning och kultur	Id01 Inventarier Mm	100	0	100		100	0
	Ie01 Inventarier, Musik	1 029	159	1 029		1 029	0
	Ie02 Inventarier, Kulturhuset	981	45	981		981	0
	Ig01 Reinvestering Och Inventarier	2 510	623	2 010		2 010	500
	Ig02 Inventarier, Nya Förskolor	186	113	186		186	0
	Ih01 Reinvestering Och Inventarier	6 255	2 175	6 255		6 255	0
	Ih13 Backaskolan	810	214	810		810	0
	Ih14 Fagerhultsskolan	1 950	0	0		0	1 950
	Ii02 Reinvestering Och Inventarier	2 166	259	2 166		2 166	0
	Ij02 Reinvestering Och Inventarier	300	0	100		100	200
Iy10 Inventarier	380	28	380		380	0	
Total		16 667	3 616	14 017	0	14 017	2 650
Socialtjänst	Ik10 Datainventarier	3 953	667	953		953	3 000
	Ik12 Reinvesteringar	3 192	360	3 192		3 192	0
	Ik14 Larm Voo	445	16	445		445	0
	Ik27 Östra Backa	305	28	305		305	0
	Ik28 Stödboende Östra Backa	400	0	0		0	400
	Ik31 Stödboende Orrekullen	400	0	0		0	400
	Ik32 Bgt Hindås	400	10	400		400	0
	Ik33 Bygården Etapp 2	203	70	203		203	0
Total		9 298	1 151	5 498	0	5 498	3 800

Sektor	Projekt	Budget 2019	Utfall 2019 tom aug	Prognos 2019 Utgift	Prognos 2019 Inkomst	Prognos 2019 netto	Budget-avvikelse
Samhällsbyggnad	Ir28 Upprustning Råda Torg Kv. 6	702	0	400		400	302
	Ir30 Brokonstruktioner	9 692	1 713	9 692		9 692	0
	Ir35 Backa Västra Landvetter	8 000	0	0		0	8 000
	Ir36 Mölnlyckemotet-Kollektivtrafik	1 500	0	0		0	1 500
	Ir39 Trafikmiljöåtgärder	5 426	1 784	5 426		5 426	0
	Ir43 Trafiksäkra Skolvägar	34	0	0		0	34
	Ir46 K2020, Initiala Åtgärder	1 699	0	1 699		1 699	0
	Ir51 Gc-Väg Wendelsv Gärdesområdet	9 809	707	1 061		1 061	8 748
	Ir52 Grönsångarvägen	0	5	0		0	0
	Ir59 Landvetter Centrum Kv 2	2 216	1 391	2 216		2 216	0
	Ir60 Backa Östra Landvetter	4 235	99	99		99	4 136
	Ir64 Idrottsvägen Kv 9, Mke	247	0	200		200	47
	Ir65 Mölnlycke Fabrik Utanför Plan	16 093	287	787		787	15 306
	Ir67 P-Hus Mke Centrum	537	19	0		0	537
	Ir68 Landv Cent Stenåkersg Kv 5	-28	-527	0		0	-28
	Ir69 Roskullen Tillgänglig Hindås	441	32	300		300	141
	Ir71 Tillgänglighet Råda Portar	1 442	-58	1 400		1 400	42
	Ir72 Kapacitet Buss Boråsv Mke	1 440	0	0		0	1 440
	Ir74 Cirkulation Platåv-Boråsv Mke	3 549	51	250	1 540	-1 290	4 839
	Ir75 Me Dagvattenpark	12 114	2 419	7 460	4 541	2 919	9 195
	Ir77 Lv Centrum Kv 6 P-Hus Centrum	500	0	0		0	500
	Ir79 Me Musikvägen Gång-O Cykelbana	7 500	0	0		0	7 500
	Ir80 Me Centr. Park.Ledningssystem	1 773	38	1 500		1 500	273
	Ir81 Trafiksäkra Cykel- O Skolvägar	2 555	0	1 500		1 500	1 055
	Ir82 Elektr. Info-Skyltar Infart Hk	914	0	300		300	614
	Ir83 Mölnlycke Fabrik Inom Plan	37 456	1 530	3 530		3 530	33 926
	Ir84 Hs, Bocköhalvön, Plankostnader	1 000	0	0		0	1 000
	Ir85 Logistkvägen, Airport City	493	5	0		0	493
	Ir87 Hö Cykelbana Hällingsjö Rävlan	13 435	2 110	2 310		2 310	11 125
	Ir88 Hs Limmerhult/ Södra Klåddegär	500	0	0		0	500
	Ir89 Me Provisoriska P-Hus	5 000	0	0		0	5 000
	Ir90 Reinv. Underhåll Verksam. Gata	6 987	806	7 000		6 987	0
	Ir91 Cykelb Ävägen-Biblioteksg. Dvp	3 000	0	500		500	2 500
	It21 Konstnärlig Utsmyckning	0	252	378		378	-378
	It55 Mölndalsån	1 228	15	1 228		1 228	0
	Iu01 Inventarier Hela Shb	60	0	0		0	60
Iu06 Gis, M&B Nytt	500	620	620		620	-120	
Iu07 Ärendehanteringssystem Miljö	500	0	500		500	0	
Iu96 Allmän Markreserv	1 000	92	500		500	500	
Iv01 Inv Verk	7 542	1 939	4 789		4 789	2 753	
Iv02 Inv Befintliga Ledningar	10 000	4 108	5 508		5 508	4 492	
Iv03 Inv Nya Ledningar	66 272	121	321		321	65 951	
Iv04 Inv Va-Serviser	2 000	222	722		722	1 278	
Iv05 Inv Byte Debiteringsmätare	200	515	565		565	-365	
Iv06 Exploatering Va	18 097	0	13 200	6 000	7 200	10 897	
Iv07 Inventarier Va	100	166	166		166	-66	
Iv08 Vattenverk Västra Nedsjön	112 688	26 593	112 043		112 043	645	
Iz13 Inköp Kärl	20	155	230		230	-210	
Iz14 Förbättringsåtgärder Ävc	100	55	100		100	0	
Iz17 Förbättringsåtgärder Ävs	50	0	30		30	20	
Iz18 Byggnad Återanvändning Bråta	1 292	187	1 292		1 292	0	
Iz19 Fastighetsnära Insamling	50	0	0		0	50	
Total		381 960	47 452	189 822	12 081	177 728	204 232

Sektor	Projekt	Budget 2019	Utfall 2019 tom aug	Prognos 2019 Utgift	Prognos 2019 Inkomst	Prognos 2019 netto	Budget-avvikelse
Teknik och förvaltningsstöd	lb02 Infrastruktur	6 270	830	6 605		6 605	-335
	lb04 Televäxel Kommunhuset	1 000	0	300		300	700
	lb07 Verks.Specifika It-Invest.	1 500	0	1 500		1 500	0
	lc01 Kontorsinventarier Tof	100	10	100		100	0
	lc02 Inventarier Husansvarig	613	543	578		578	35
	lc05 Städmaskiner	500	101	250		250	250
	lc07 Inventarier Måltidsservice	500	0	300		300	200
	lc10 Maskiner/Redskap Fastighet	638	128	638		638	0
	lc11 Konstnärlig Utsmyckning Tof	0	315	0		0	0
	lc12 Råda Säteri, Mur M.M.	550	291	550		550	0
	lc16 Byte Fettavskiljare	1 000	0	800		800	200
	lc17 Hulebäcksgymn Uppr Gårdar Mm	2 500	0	1 000		1 000	1 500
	lc18 Hulebäcksgymn Tillb Matsal	0	7	7		7	-7
	lc19 Hulebäcksgymn Tillb Klassrum	300	10	10		10	290
	lc20 Komponentutbyten Fastighet	5 060	3 184	5 060		5 060	0
	lc22 Säkerhetslarm/Brandlarm	2 539	1 794	2 539		2 539	0
	lc23 Fagerhultsskolan Nybyggnad	1 940	3 075	4 000		4 000	-2 060
	lc24 Upprust Mark Skinnefjällskolan	3 432	1 421	3 000		3 000	432
	lc25 Djupedalskolan Renov. Omkl.Rum	2 000	181	3 700		3 700	-1 700
	lc29 Backaskolan	3 000	195	500		500	2 500
	lc30 Lvr.Skolan Omb Fasader Matsal	1 000	60	100		100	900
	lc35 Grundskola Mölnlycke Nybyggnad	1 000	147	147		147	853
	lc36 Pixbo Fsk Renovering 3 Avd	5 000	2	2		2	4 998
	lc37 Hedens Förskola	1 500	163	200		200	1 300
	lc40 Akustikåtgärder Förskola/Skola	200	0	200		200	0
	lc51 Näckrosvägens Stödboende	0	140	140		140	-140
	lc56 Ö Bygården Tillb, Bygården Omb	319	-21	319		319	0
	lc58 Pulkavägen ombyggnad	0	0	1 500		1 500	-1 500
	lc60 Lokalanpassningar	3 955	3 629	3 955		3 955	0
	lc62 Lunnaskolan Omb Kök Och Matsal	0	991	991		991	-991
	lc64 Utbyte Fettavskiljare	0	8	0		0	0
	lc65 Upprustning Gårdar Skolor/Fsk	1 500	212	1 500		1 500	0
	lc66 Upprustning Utemiljö	289	58	289		289	0
	lc67 Ombyggnad Kök	2 330	470	1 339		1 339	991
	lc68 Lokalanpassningar Förskola	1 530	38	1 530		1 530	0
	lc69 Lokalanpassningar Grundskola	1 293	3 051	3 051		3 051	-1 758
	lc70 Ombyggnad Kontaktcenter	0	1 373	1 373		1 373	-1 373
	lc71 Utveckling Råda Säteri	13 034	3 141	5 000		5 000	8 034
	lc73 Hindås Idr.Hall Förråd Tillb	0	245	400		400	-400
	lc74 Enkelt Avhjälpta Hinder	4 500	1 538	3 000		3 000	1 500
lc75 Handikappolitisk Plan	200	102	200		200	0	
lc76 Solstensförrådet Ombyggnad	2 608	3 033	3 033		3 033	-425	
lc77 Kulturhuset Mke, Omb Uteplats	300	1	50		50	250	
lc78 Kommunhuset, Ventilation	2 000	0	100		100	1 900	
lc81 Gymnastik- Och Trampolinhall	4 710	1 015	1 195		1 195	3 515	
lc82 Wallenstam Arena	74 941	3 336	40 000		40 000	34 941	
lc83 Pinntorps Idrottshall	6 000	754	1 500		1 500	4 500	
lc84 Belysning P-Platser/Lekplatser	300	39	300		300	0	
lc85 Garantiarbeten	1 467	903	1 467		1 467	0	
lc87 Härryda Idrottshall	976	34	34		34	942	
lc88 Upprustn. Stall Råda Säteri	353	4	50		50	303	
lc89 Ishall Landvetter Nybyggnad	500	26	200		200	300	
lc90 Upprustning Vent.Anl Förskolor	3 276	35	2 500		2 500	776	

Sektor	Projekt	Budget 2019	Utfall 2019 tom aug	Prognos 2019 Utgift	Prognos 2019 Inkomst	Prognos 2019 netto	Budget- avvikelse
	lc91 Omkl.Rum Mölnlycke Ip	1 000	0	300		300	700
	lc92 Idrottshall Ny Skola Mölnlycke	300	4	4		4	296
	lc95 Energieffektivisering	4 223	508	4 223		4 223	0
	lf01 Övriga Inventarier	1 090	28	1 090		1 090	0
	lf04 Inköp Traktorer Med Utr.	3 570	0	570		570	3 000
	lf33 Näridrottsplats	1 088	0	500		500	588
	lf45 Uppr. Ridstigar, Spår & Leder	1 700	494	1 700		1 700	0
	lf50 Byte Konstgräsmatta Mke Ip	6 917	4 256	5 000		5 000	1 917
	lf51 Inventarier Pinntorps Idr.Hall	1 265	236	516		516	749
Total		189 676	42 135	121 005	0	121 005	68 671
Ledning	la01 Konstnärlig Utsmyckning	4 773	0	1 500		1 500	3 273
	la82 E-Handels Modul	1 200	0	0		0	1 200
	la90 E-Arkiv	100	0	100		100	0
Total		6 073	0	1 600	0	1 600	4 473
Total		603 674	94 354	331 942	12 081	319 848	283 826

Exploatering, tkr

Sekor för samhällsbyggnad

EXPLOATERINGSPROJEKT Namn	Budget 2019			Utfall 190101-190831			Bokslut 2019-08-31 Utgående balans		Prognos 2019	
	Ink	Utg	Netto	Ink	Utg	Netto	Ink	Utg	Ink	Utg
Industrimark										
Airport City		1 400	1 400	0	331	331	0	415	0	1 400
Björkåsen	1 500		-1 500	3	44	41	9 850	4 575	0	66
Björöd		3 400	3 400	7 612	1 161	-6 451	59 527	16 818	7 612	4 161
Bårhults företagspark	15 000		-15 000	11 661	154	-11 507	35 482	51 933	23 329	232
Hindås industriområde	1 000		-1 000	1	5	4	2 165	728	0	0
Mölnlyckemotet	10 000	11 400	1 400	0	1 016	1 016	0	1 016	0	1 524
Mark för bostäder										
Bocköhalvön		1 400	1 400	0	14	14	0	14	0	0
Björkelidsvägen	14 500	11 700	-2 800	3	44	41	6 654	333	3	1 066
Enebacken		1 400	1 400	0	949	949	16 165	16 648	0	1 708
Hindås skola		6 400	6 400	0	1 294	1 294	0	1 875	0	5 294
Idrottsvägen		9 700	9 700	0	1 063	1 063	0	1 085	0	1 563
Landvetters Backa	31 000	8 400	-22 600	17 798	5 354	-12 444	30 863	55 749	17 798	8 031
Landvetter Centrum		6 400	6 400	4	464	460	16 268	9 203	-900	997
Landvetter södra		26 000	26 000	0	4 263	4 263	112	91 947	0	6 395
Roskullen Hindås			0	1	281	280	9 077	7 710	0	0
Stenbrottet			0	0	18	18	25 659	32 522	0	0
Solåsen Hindås			0	0	1	1	14	1 450	0	0
Säteriet, Särskilt boende	6 000	3 400	-2 600	0	563	563	0	578		929
Valborgs Kulle			0	0	97	97	0	97	0	159
Björöd ,Alberts väg BH			0	258	282	23	258	282	387	465
Säteriet, (Förbo) BH			0	366	367	1	366	367	549	605
Wendelstrand (Bråta) BH			0	702	592	-110	702	672	1 052	977
Summa							213 162	296 016	49 831	35 571
Netto							82 854		-14 260	